

AVSTRIJSKI PODMORSKI ČOLN ŠT. 12 JE POTOPIL V OTRANTO OŽINI FRANCOSKO BOJNO LADIJO "COURBET".

Dogodek se je završil dne 21. decembra ter je izišlo dotično avstrijsko poročilo dne 24. decembra. -- V Parizu so zamolčali vest o potopu bojne ladije "Courbet" ter se je le glasilo, da je bila poškodovana posestrimska bojna ladija "Jean Bart", ki je našla nato zavetja v Malti. -- "Courbet" je vseboval 23,000 ton ter je bil zgrajen leta 1911. -- Francozi poročajo, da so bili uspešni pri Soissons. -- Ostri boji iztočno od Perthes. -- Iz Berlina se poroča, da se nahajajo Rusi v defenzivi, ter da so v Galiciji ustavljene vse večje vojne operacije. -- Vojni material za Rumunsko.

Boji z Rusi.

Berlin, Nemčija, 11. januarja. Na Rusko-Poljskem še vedno dežuje oziroma sneži. Ceste se nahajajo v tako slabem stanju, da ni mogoče transportirati ne voz ne topov. Nasprotnika sta uporabila to priliko in začela utrjevati svoje postojanke. Vse strategične točke bodo tako utrđili, da jih bo mogoče le z velikim naporom in z žrtvami zavzeti. Takoj, ko se vreme malo izboljša, nameravajo Nemci nadaljevati prodiranje proti Varšavi.

V splošnem je položaj na Rusko-Poljskem in v Galiciji neizpremenjen. Rusi so napadli avstrijske postojanke južno od reke Visle, pa so bili pogunani nazaj. V splošnem se opaža, da so sedaj ruski napadi veliko slabši kot so bili v začetku.

Vedno več vojakov.

London, Anglija, 11. januarja. Ruska vlada pošilja skoraj z vsakim dnevom več vojaštva na Rusko-Poljsko in v Galicijo. Nekateri poročila pravijo, da je odšlo zadnje dni na bojišče 1.200.000 rekrutov. Nemčija je vopklicala 600.000 rekrutov, katerih ni nobeden več kot devetnajst let star. Rekruti tvorijo nekako rezervo, in se dosedaj še niso udeležili nobene bitke.

Proti Varšavi.

Berlin, Nemčija, 11. januarja. Veliki nemški generalni štab naznaja: -- Položaj v Vzhodni Prusiji in na Rusko-Poljskem je ostal neizpremenjen. Zapadno od reke Visle stoji naše čete v ofenzivi.

Avstrijski podmorski čoln potopil francosko bojno ladjo.

Berlin, Nemčija, 11. januarja. Tiskovni urad je izdal danes sledeče poročilo: -- Z Dunaja poročajo, da je avstrijski podmorski čoln potopil francoski dreadnought "Courbet", "Courbet" se je šele tedaj potopil, ko ga je hotela francoska bojna ladija "Jean Bart" privezati k sebi in rešiti. Ladija "Jean Bart" je tudi precej poškodovana in se nahaja sedaj v nekem zalivu otoka Malte.

Avstrijsko oficijelno poročilo z dne 24. decembra naznaja, da je avstrijski podmorski čoln št. 12 napadel v ožini Otranto šestnajst francoskih bojnih ladij in dve precej poškodoval. Vselej viharnega morja ni bilo mogoče zvedeti nikakih podrobnosti. "Courbet" je imela 23.000 displacementa in je vozila s hitrostjo dvajset vozlov na uro. Zgrajena je bila leta 1911.

Boji ob reki Nidi.

Dunaj, Avstrija, 11. januarja. Izjava, ki jo je podalo danes vojno ministrstvo, se glasi: -- Na Rusko-Poljskem je situacija neizpremenjena. Ob dolenjem teku reke Nide je prišlo večeraj do vročih bojov, ki so se končali z našo zmago. Rusi so nameravali na več mestih, prekoračiti reko, pa smo jih povsod uspešno vrgli nazaj. Mi smo izgubili precej vojakov, toda te izgube se nikakor ne morejo primerjati z ruskimi.

Pri patroliranju se poslužujejo Rusi posebne metode. Obležijo si avstrijske uniforme in se popolnoma približajo avstrijskim vojakom. V slučaju, da vjamejo katkega Ruso, da ima na sebi avstrijsko uniformo, ga na mestu ustrelje.

Vsi napadi odbiti.

Petrograd, Rusija, 11. jan. -- Ruski veliki glavni stan naznaja: -- Nemci so napadli naše postojanke na levem bregu reke Visle, pa smo jih pogunali v beg. V Galiciji se vrše vroči artilerijski boji. Mi stojimo še vedno v ofenzivi in uspešno odbijemo vsak napad.

Avstrijsko poročilo.

Dunaj, Avstrija, 11. januarja. Vsed izvanredno slabega vremena so boji na nekaterih krajih čisto pojenjali. Doline so izpremenjene v velika močvirja. Naše čete se sedaj lahko malo odpočijejo in se pripravijo na nove napore. Kakor hitro se vreme izpremeni, bodo začeli Rusi znova prodirati proti Krakovu.

Vlada se boji revolucije.

Berlin, Nemčija, 11. januarja. Pred kratkim je dospelo sem poročilo, da so dobili vojniki gardnega polka za Božič dopust in se vrnili nazaj v Petrograd. Sedaj poročajo iz Sofije, da je vlada poklicala gardni polk v glavno mesto Rusije, ker se boji revolucije. Zadnje dni je bilo aretiranih več članov dume. Zagovarjati se bodo morali pred vojnim sodiščem zaradi veleizdaje.

Turki zopet v ofenzivi.

Petrograd, Rusija, 11. jan. -- Boji v Kavkazu se niti primerjati ne morejo z onimi v Galiciji. Poročilo, da je bila turška armada popolnoma potolčena, je resnično. Zadnji čas so dobili ostanki velika ojačenja, tako da se zamorejo sedaj kosati z nami. Na nekaterih mestih so že stopili v ofenzivo. Bitka, ki se je začela pred tremi dnevi, še dosedaj ni končana. Vest, da grede Turki pijani v boj, je malo vrjetna, ker je mohamedanec po koranu prepovedano uživati opojne pijače.

Razdejanje utrdb.

Rim, Italija, 11. januarja. -- Iz Aten poročajo, da je angleško in francosko brodogradništvo popolnoma razstrelilo utrdbi Elles in Sodil, ki ležita ob vzhodu v Egejsko morje. V Kavkazu stoji Turki v ofenzivi. Armada je dobila velika ojačenja in sedaj prodira proti Tiflisu.

Šukri paša -- ruski jetnik.

Pariz, Francija, 11. januarja. -- Tukajšnjem "Journalu" so sporočili iz Petrograda, da se nahaja Šukri paša, junški branilec Drinopolja, v ruskem jetništvu. Ta vest še ni potrjena.

Rumunsko.

London, Anglija, 11. januarja. Vse tukajšnje časopisje je mnenja, da se bo tudi Rumunsko vmešala v vojno. Zavezniki so ji dali na razpolago veliko množino provianta in vojnega materijala. Vlada razpolaga s 600.000 možno močno armado. Če bo potrebovala kaj denarja, ga bo lahko dobila od Anglije oziroma Rusije.

Nemci so zopet zavzeli pozicijo pri Perthes.

Berlin, Nemčija, 11. januarja. V današnji uradni izjavi se poroča o zopetnem zavzetju zakopov iztočno od Perthes, katere so bili preje zavzeli Francozi z naskonom. Poroča se tudi o napredovanju Nemcev v Argonih.

V poročilu se glasi: "Pri Nieuport in Ypres ter nadalje proti jugu so se vršili le ar-

Obstreljevanje Zeebrugge.

Vlissingen, Holandska, 11. jan. Obstreljevanje mesta Zeebrugge je tako močno, da so se tudi v Vlissingen tresla poslopja.

V bližini Capelle v Belgiji je kolidiral neki vlak, v katerem so se nahajali vojniki in begunci z nekimi drugim vojaškim vlakom. Oficijelno se izjavlja, da je bilo ubitih 8 oseb, ranjenih pa 25. Očividci pa zatrjujejo, da je bilo število ubitih in ranjenih veliko večje.

Švica varuje svojo nevtralnost.

Bazel, Švica, 11. januarja. -- Vedno ostrejši boji v gorenji Alzaciji, so napotili švicarsko vlado, da je poostriža odredbe v varstvo nevtralnosti dežele. Na mejo so bile poslane vse mobilizirane čete. Železnice so zopet uvedle stari vozni red in vse je pripravljeno za prevoz svežih čet, ako bi bilo to potrebno.

V Vogezih je koncentrirano veliko število francoskih alpinskih čet.

Svarilo kardinala Mercier.

Amsterdam, Holandska, 11. januarja. -- "Telegraf" poroča, da je papežev nuncij v Belgiji naprosil kardinala Mercier, naj v prihodnje ničesar ne piše, kar bi Nemci lahko smatrali za razžalitev. Kakor znano, je poslal Mercier na belgijske katolike okrožnico, v kateri jih je pozval, naj ne smatrajo Nemecev za zakonito oblast. Vsed tega je prišlo do diferenc ter se je celo glasilo, da je bil kardinal aretiraa.

Bruselj baje v plamenih.

Amsterdam, Holandsko, 11. januarja. -- List "Nieuws van den Dag" poroča, da divja glasom izpovedi beguncev iz Bruselja v tem mestu velik požar.

Dvoboj v zraku.

London, Anglija, 11. januarja. Poročevalec "Daily News" piše, da sta dva belgijska zrakoplovca napadla nemškega avijatika, ki je bil zaostal pri nedeljskem napadu na Dunkirk. V zraku se je završil boj, tekmo kojega sta bila dva nemška avijatika ubita ter je padel stroj na tla.

Japonska plačuje obresti.

Berlin, Nemčija, 11. januarja. Japonska je poslala glasom poročila oficijelnega tiskovnega urada denar kot odplačilo za obresti enega dela japonskih državnih zadolžnic.

Spor med Japonsko in Kitajsko?

Tokio, Japonska, 11. januarja. Kitajska vlada je odredila razveljavljenje vojne mejne črte na polotoku Šantung in ministrski predsednik Okuma je sklicel sejo japonskega kabineta, v kateri se bo razpravljalo o akciji kitajske vlade, katero se smatra tu za Japonski neprijazno in ki bo lahko dovedla do diplomatske krize med obema državama.

Kiaučau leži na Šantung polotoku in v stališču kitajske vlade je videti gibanje, s katerim se hoče prisiliti Japonsko, da opusti dotični teritorij.

Prodaja nemških parnikov.

Ottawa, Kanada, 11. januarja. Glasom neke brzojavke iz Londona je odredilo mornariško sodišče prodajo sedem nemških parnikov, katere se je tekmo vojne zaplenilo.

Parnik se je potopil ob japonski obali.

Tokio, Japonska, 11. jan. -- Danes so dospeli semkaj posameznosti glede potopa nekega parnika. Brezčimnim potom je sporočil parnik "Fakuju Maru", da se je potopil angleški parnik "Nile" na poti iz Londona v Jokohamo. Na krovu parnika se je nahajalo 170 ljudi.

Eksekucija Indijca.

Vancouver, B. C., 11. januarja. V jetnišnici v New Westminster je bil obesen danes Indijec Meva Singh, ki je umoril naselniškega tolmacha Williama J. Hopkinsa.

Obsodba angleškega vojnega jetnika Lansdale.

Berlin, Nemčija, 11. januarja. Angleški vojak Lansdale, ki je v nemškem jetniškem taborišču napadel nekega službojučega nemškega vojaka, je bil sprva obsojen na smrt, a se je sedaj to obsodbo izpremenilo v 20-letno ječo. Niže sodišče na desetletno ječo. Višje sodišče je ovrгло razsodbo ter izreklo smrtno, katero se je sedaj izpremenilo v dvajsetletno ječo.

Angleški podmorski čolni pred Finsko.

Stockholm, 26. decembra. (Zakasnelo poročilo). -- "Helsingfors Dagblat" prinaša poročilo, da se je pet angleških podmorskih čolnov posrečilo priti v finski zaliv. Par teh čolnov je bilo pred nekako enim tednom v Helsingforsu.

Rusko brodogradništvo v bližini Brazila.

Rio de Janeiro, Brazilija, 11. januarja. -- Vsem angleškim ladijam ob brazilski in argentinski obali se je ukazalo, naj ostanejo v pristaniščih in to vsled poročila, da križari v bližini brazilske obale neko nemško brodogradništvo. Glasi se, da je dobila nemška križarka "Karlsruhe" ojačenja od strani nemških bojnih ladij katerim se je posrečilo priti skozi Severno morje.

Se do danes se ni potrdilo vesti, da je angleška bojna ladija "Invincible" potopila tekmo bitke ob obali Pernambuco nemško bojno ladjo "Von der Tann".

Kje dobiva nemška bojna ladija "Karlsruhe" svoj provizijant?

Častniki parnika "Tenadores" United Fruit črte, ki je dospel večeraj v New York iz Port Lina in Havana, so sporočili o delovanju nekega velikega norveškega parnika, ki zalaga baje sedaj nemško križarko "Karlsruhe" in druge nemške bojne ladije v Karabskem morju s provizijami.

Križarko "Karlsruhe" so zapažili zadnjič ob obali Jamaica na vožnji v severni smeri.

Oblasti so preiskale Tolstojevno hišo.

Berlin, Nemčija, 11. januarja. Ruska policija je pred kratkim preiskala hišo sedemdesetletne udove po slavnem pisatelju Tolstojevu, misleč, da bo našla kaj revolucionarnih spisov. Medtem je izbruhnil v hiši požar in vpepeli skoraj vse pohištvo.

Turčija, Rusija in Anglija.

London, Anglija, 11. januarja. Neka brzojavna agentura je dobila iz Carigrada brzojavko, da namerava najeti turška vlada deset milijonov posojila. (Turški funt je vreden \$4.38).

Turki zpremenili načrt.

London, Anglija, 11. januarja. Turki so nameravali poslati v Egipt osmi armadni zbor, pa so se premislili. Ta armadni zbor je preskrbljen z vsem potrebnim in razpolaga s 8000 velblodi.

Francozi v Maroku.

Madrid, Špansko, 11. januarja. Iz Tangera poročajo, da so se začeli domačini v Maroku upirati. Pri Tauritu so Francoze popolnoma pobili. Nekaj francoskih kolon so vjeli. Ustaši so osvojili glavno mesto Fez in prodirajo sedaj proti Mekinezu.

Položaj v Mehiki.

Laredo, Texas, 11. januarja. -- Iz zadnjih poročil je razvidno, da se nahajajo v mestu Monterey Carranzove čete pod poveljstvom generala Herrera. Ko so se bližali vojniki mestu, je nastala med prebivalci strahovita panika, ker so mislili, da jih nameravajo Villove čete napasti.

Naval na Monterey.

Laredo, Texas, 11. januarja. -- Danes zvečer so začeli Villovi vojniki napadati mesto Monterey. Telefonska in brzojavna zveza je prekinjena. Ko je potolkla Villova armada pri Saltillo 15.000 možno močno Villarealovo armado, se je takoj napotila proti Monterey. V Tampico poveljuje general Pablo Gonzales, Carranzov pristavec. Sem je dospelo več potnikov, ki so povedali, da so Villove čete z naskonom zavzele Victoriyo, glavno mesto države Famaulipas, in razdejavale del železniške proge, ki vodi v Matamoras.

Pred vojnim sodiščem.

San Diego, Cal., 11. januarja. -- Generala Juana Dozala, Carranzovega guvernerja v državi Tepic, so vjeli, ko je hotel pobegniti v San Diego in ga prepeljati v Mazatlan. Pred vojnim sodiščem se bo moral zagovarjati zaradi veleizdaje.

Mir v Mexico City.

Washington, D. C., 11. jan. -- V glavnem mestu republike Mehike vlada popoln mir. Novi predsednik narodne konvencije je general R. Gonzales Garza.

Dospela je VELIKA PRATIKA

sa leto 1915.

V tej Pratici so tiskani tudi: Zakoniti prazniki v Zdr. državah. -- Spomenski dnevi. -- Poštne pristojbine. -- Volilna pravica. -- Kako pridobiti homestead. -- O potnih listih. -- Predsedniki Zdr. držav. -- Kako so nastala imena severo-ameriških držav. -- Naselniške določbe. -- Dan dela -- Labor Day. Pratika velja s poštnino vred 12 centov. Razprodajalec jo dobe 100 komadov za \$8.

Slovenic Publishing Co., 23 Cortlandt St., New York City.

Iturbide v Washingtonu.

Washington, D. C., 11. jan. -- Danes je dospel v zvezno glavno mesto general Eduardo Iturbide, prejšnji poveljnik federalnega okraja. Najprej je šel k angleškemu poslanstvu, kjer se je informiral, kako bi dobil k sebi ženo in otroka, ki sta si poiskala zavetja pri angleškem konzulatu v Mexico City. Pri prihodu so ga zelo nadlegovali časnikarski poročevalci, pa se ni hotel z nikomur pogovarjati.

Boljši časi se bližajo.

Washington, D. C., 11. jan. -- Danes se je vrnil državni zakladničar McAdoo s svojega potovanja po zapadu. "Skoraj v vse kraje po zapadu", je rekel nekemu časnikarskemu poročevalcu, "se je vrnila prosperiteta. Posebno lepo sta začeli procvitati trgovina in obrt. Upati je, da se tudi prebivalcem po zapadu vrnejo boljši časi."

Dijakinja se je zastrupila.

Norton, Mass., 11. januarja. -- 20-letna J. Brown iz Collinsville, dijakinja v Wheaton College, se je v nedeljo jutraj zastrupila. Ravnatelj zavoda je mnenja, da jo je domotožje privedlo do tega obupnega koraka. Bila je preko Božiča doma ter bila od časa, ko se je vrnila, vedno potrta in žalostna.

Postava proti mešanju plemen.

Washington, D. C., 11. jan. -- Z 228 proti 60 glasovom je bila sprejeta v poslanski zbornici postava, s katero se prepoveduje zakon med belci in črnci v distriktu Columbia. Nova postava določa, da se kaznuje prestopke s kaznijo od \$1000 do \$5000 ali z zapornjo do petih let. Uradnike, ki sklenejo zakon, se kaznuje z globno od \$250 do 1000 ali zaporom do šestih mesecev. Kot črnci so smatra osebo, ki ima v sebi osminsko črnske krvi.

Denarje v staro domovino.

Promet z Avstrijo se je toliko zboljšal, da zopet pošiljamo denar v staro domovino. V slučaju, da bi se razmere poseje na kak način predrugačile, in bi se denar ne mogel izplačati določnim osebam, bomo ednega istega pošiljali teljem.

V sedanjem položaju pa ni malsiti, da bi denar dospel v roke naslovljenca tako hitro, kakor preje v normalnem času, ker vsakdo ve, da sedaj potrebujejo pisma v Evropo, ali iz Evrope sem 23 do 25 dni in v približno tem času bo denar v stari domovini tudi izplačan.

K	1/2	K	1/2
5....	1.10	100....	20.00
10....	2.10	110....	22.00
15....	3.10	120....	24.00
20....	4.10	130....	26.00
25....	5.10	140....	28.00
30....	6.10	150....	30.00
35....	7.10	160....	32.00
40....	8.10	170....	34.00
45....	9.10	180....	36.00
50....	10.00	190....	38.00
55....	11.00	200....	40.00
60....	12.00	250....	50.00
65....	13.00	300....	60.00
70....	14.00	350....	70.00
75....	15.00	400....	80.00
80....	16.00	450....	90.00
85....	17.00	500....	100.00
90....	18.00		

TVERKA FRANK RAJNER
23 Cortlandt St., New York City.

GLAS NARODA

(Slovenic Daily.) Owned and published by the Slovenic Publishing Co. (a corporation.) FRANK SAKSER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer.

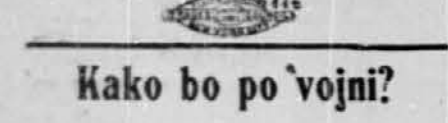
Place of Business of the corporation and addresses of above officers: 82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in ... \$3.00 ... \$1.50 ... \$4.00 ... \$2.00 ... \$4.50 ... \$2.55 ... \$1.70

GLAS NARODA izhaja vsak dan izvenredno nedeljno in praznikov. ("Voice of the People") Issued every day except Sundays and Holidays. Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement. Dopolni brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovito pošilja po Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika. Dopolnim in pošiljatelj narode ta naslov: "GLAS NARODA" 82 Cortlandt St., New York City. Telefon 4687 Cortlandt.

Kako bo po vojni?

Brez pretiravanja se lahko reče, da je pretežna večina prebivalstva v evropskih deželah, zapletenih v sedanjo vojno, prepričanja, da je to zadnja vojna, po kateri bo nepočil lep čas miru in obtega blagostanja. Na podlagi tega je tudi lahko pojasniti veliko poztvovalnost, s katero skušajo pripomoči vsi, da se konča veliki boj v prilog dotične dežele. Interesna naspotstva, ki tvorijo glavni vzrok vojne, bodo ostala koncem vojne, da se bodo celo poostrihla — in isti vzroki imajo iste učinke. Razredni boji v notranjosti različnih dežel, s katerimi se je moralo sedaj prenehati, bodo iznova izbruhnili, in sicer še na veliko ostrejši način. Stavilo se bo na najbolj naspotujoče si zahtevne, katere se bo podpiralo z zaslugami, pridobljenimi za domovino.

Francoski pisatelj Urbain Gohier, sestavljal znamenite knjige "Narod v 20. stoletju", je te dni v nekem članku obrazložil nazore, ki se v marsičem krijejo, s tem, kar smo izvajali že v nekaterih člankih na tem mestu.

Mesto uvedbe dobe miru smatra pisatelj to vojno kot pričetek stresljajev, ki bodo pretresli vse narode do dna. Kot Francez pričena seveda svoja izvajanja s končnim porazom Nemčije, katerega smatra vsled velikanske premoči njenih naspotnikov kot nekaj nezogribnega. Kaj pa potem? Avstro-Ogrska, brez pomoči in varstva Nemčije, bo raztrgana in izvanredno bogat plen bo ležal pred nogami zmagačev. Treba bo urediti teritorialna, dinastična in ekonomska vprašanja največje važnosti. Kako bo prišel do sporazumljenja svetovni kongres, ki se bo sestajal leta 1915 ali 1916? Na kak način bo izvedel reorganizacijo Evrope, Afrike in gotovega dela Azije? Ali bo sploh v stanu storiti kaj takega? Na noben način pa ne bodo vdeležene velesile tekom zasedanja tega kongresa odložile orožje. Ostale bodo oborožene, da eventualno s silo izvedejo svoje zahteve. Noben narod ne bo hotel, da bi zastoj doprinesel tako velikanske žrtve. Iz prve balkanske vojne, ki je bila dobi grozovita, se je izemila še veliko bolj grozna in krvava druga balkanska vojna, v kateri so se tepli zmagačci za plen.

K tej težkoči pa pride še druga in veliko nevarnejša, ker je neizogibna. To so veliki boji v narodnih samih, ki bodo prav gotovo sledili. Več milijonov ljudi se bo vrnilo domov, navdanih z novim duhom. Njih trpljenja in prestane nevarnosti so jih navadile drugih manir, napolnila z drugimi željami in idejami. Surove sile se bo boje tako kot preje in njih rešpekt do človeškega življenja je izgini, potem ko so zri neprestano smrti v oči ter šli preko knjižny mrtvecev. Ko se bodo vrnili, bodo naši pomešano pomešano politično, ekonomsko in socijalno

življenje. Vez skupne nevarnosti je raztrgana in prvotna naspotnja bodo stopila s podvojeno silo na dan. Kot se bo po sklepu miru postavila Anglija proti Rusiji, tako bodo tudi v notranjosti sovražno nastopile ena stranka proti drugi. Že sedaj se glasi: "Pozneje bomo obračunali." Obračunanje pa bo strašno.

Posebna težkoča bodo socijalisti, ki so postali sedaj v vojni posili-patrioti. Po vojni bodo brezobzirno zahtevali dalekosežno socijalno zakonodajo in širše politične pravice. Ali se bo dobrovoljno ugodilo njihovim zahtevam? Poleg vojnih dolgov bodo prišle še odškodnine za uničeno imetje, pokojnine, podpore družinam o nih, ki se vrnejo, a ne morejo dobiti dela. To bo dovedlo do konfiskacij imetja in velikih državnih monopolov, da se pokrije za stroške.

"Vojna ni konec, temveč pričetek cele vrste velikih pretresljajev. Človeštvo je pa že veliko doživelo in zemlja se mirno suče naprej v svojih težajih", pravi Gohier koncem svojih izvajanj.

Dopisi.

Elkland, Pa. — Veselega nimam kaj poročati, ampak žalostno vest, da je dne 3. januarja tukajšnji dobro znani rojak Tony Golčar mirno v Gospodu zaspal. Bolan je bil samo 4 dni za pljučnico. Bil je član tukajšnjega ameriškega društva K. O. T. M. Ranjki je bil blaga duša. Tukaj je imel svojo trgovino in mesnico, nekako pred dvema letoma je pa zgradil lepo pekarno. Pokopali smo ga na katoliškem pokopališču v Adison, N. Y., 11 milj iz točno od Elklanda. Tukaj zapušča žalujočo soprogo, štiri nedorastle otroke in neke v Wyoming brata. Vsem izrekam svoje iskrene sožalje, ranjkemu pa bodi lahka tuja zemlja! — J. Sarina.

Westfield, Pa. — Sklenil sem poslati kratek dopis iz naše naselbine. Sedaj se nič ne dela, kot pa nekateri pravijo, se bo začelo meseca marca. Mi vedno upamo, pa ne vemo, kako bo. Pravijo, da bo dobilo delo 800 premogarjev. Tukaj so tri slovenske družine, ki se prav dobro razumejo med seboj. Ker sedaj ni dela, šedimo lepo pri peči in se pogovarjamo o evropskem položaju. Meni je vseeno, če zmaga Peter ali Pavel, želim le, da bi se našemu malemu narodu po vojni malo boljše godilo. Mi ameriški Slovenci ne smemo skrbeti za našo staro domovino, ampak moramo tudi gledati, da si kolikor mogoče izboljšamo svoj položaj. Pri volitvah glasujemo za delavske kandidate, ker je taki zastopniki se res potegnejo za delavca. Drugi pred volitvami obljubujejo vse mogoče stvari, po volitvah jim je pa vseeno, če delavec strada ali se mu dobro godi. Pozdrav! — Janez Zaukar.

Alliance, Ohio. — Od tukaj še nisem čital nikoli nobenega dopisa, zatorej sem tudi prepričan, da sem sam Slovenec tukaj. Zelo rad pa prebiram dopise iz raznih naselbin. Tukaj delamo še precej dobro. V bližini nimamo premogokopov, vse smo vposleni po raznih tovarnah, prihaja pa dan za dnem dosti brezposelnih. — Vidam, da se vsak zanima za vojno, tako tudi jaz. Moje mnenje je, da bi bilo najboljšo, ako bi se naša dežela združila s kako slovansko državo ali pa s Francosko. Naši pradedi so vedno hvalili nekdanje vladanje Francozov na Kranjskem. Spominjam se tudi, kako smo Sokoli obiskovali izlete in javne telovadbe v Belgradu. Z vsa navdušenostjo smo bili sprejeti in dobro postreženi. Ne čudimo se, ko čitamo o slovenskih jetnikih v Srbiji. Jaz sam ne vem, kako bi sovražlj, kar sem najtopleje ljubim. Pozdrav! — Feliks Seručnik.

Cherokee, Kan. — Pred kratkim je umrl tukaj John Kanduš, ki je bil povsod zelo priljubljen. Pogreba so se udeležila tri družina z zastavami. Pokojnik zapušča žalujočo ženo in hčerko. Žena se najprisrčneje zahvaljuje vsem, ki so se udeležili pogreba, zahvaljuje se za krasne vence in za cvetlice, katere so darovali šolski otroci. Lahka mu bodi tuja zemlja! — Poročevalec.

Gardiner, N. Mex. — Teško, da bi se bil že oglasil kateri rojak iz naše naselbine, ker sta Slovencev samo dve družini tukaj; nekaj je Hrvatov in Italijanov, največ je pa Črnogorcev. Vsak dan čitam v Glasu Naroda, da so delavske razmere povsod slabe. Naš premogorov dosedaj obratuje vsak dan

in še celo ob nedeljah, zaslužek je pa majhen. Naš premogorov je znan že marsikateremu kot jarko nevaren. Vsakega premogarja obljibe mrzli pot, ko pride na svoj prostor in mora pričeti zbirati premog izmed kamenja. Ubogi premogar se muči cel dan in mora po več vozov kamenja odnesti proč. Nekateri zaslužijo komaj za smodnik. Sedaj v teh slabih časih ni niti za misliti na kaj boljšega. Dne 12. decembra ob 2. uri zjutraj nas je zbudil goreči petelin. Začel je namreč goreti slabo dela. Koksvo pečo so prenehale obratovati, le malokje se iz kakega dimnika malo pokadi. Lansko zimo je bilo več dima in prahu kakor v znanem Pittsburghu, Pa. Dobro se še spominjam, ko mi je kedo rekel, da ne bo dolgo ostal v tem zakajenem Sunnyside, češ, da je tukaj še celo sneg črn. V resnici je bilo tako, ali vem, da je bilo vsakemu ljubše hoditi po dimu kakor pa sedaj sedeti doma pri peči. Tudi premogorova sta ustavila oziroma skrajšala delaven čas. Gospodje nam občejo, da bodo sedaj po novem letu boljše. Staro leto je minilo in nastopilo je novo, ali pri nas ni opaziti nikake spremembe. Tudi mormoni zdihujejo, ker jim slaba prede. Za sedaj ne svetujem nikomur sem hodit za delom, ker bi bil hudo razočaran, če bi prišel sem. Kadar se boče kaj izpremenilo, bom že sporočil v Glas Naroda. H koncu dopisa pozdravljam čitatelje tega lista, posebno pa sbrate v Trestle in Universal, Pa. — Frank Matko.

Sunnyside, Utah. — Kakor povsod, tako se tudi pri nas silno slabo dela. Koksvo pečo so prenehale obratovati, le malokje se iz kakega dimnika malo pokadi. Lansko zimo je bilo več dima in prahu kakor v znanem Pittsburghu, Pa. Dobro se še spominjam, ko mi je kedo rekel, da ne bo dolgo ostal v tem zakajenem Sunnyside, češ, da je tukaj še celo sneg črn. V resnici je bilo tako, ali vem, da je bilo vsakemu ljubše hoditi po dimu kakor pa sedaj sedeti doma pri peči. Tudi premogorova sta ustavila oziroma skrajšala delaven čas. Gospodje nam občejo, da bodo sedaj po novem letu boljše. Staro leto je minilo in nastopilo je novo, ali pri nas ni opaziti nikake spremembe. Tudi mormoni zdihujejo, ker jim slaba prede. Za sedaj ne svetujem nikomur sem hodit za delom, ker bi bil hudo razočaran, če bi prišel sem. Kadar se boče kaj izpremenilo, bom že sporočil v Glas Naroda. H koncu dopisa pozdravljam čitatelje tega lista, posebno pa sbrate v Trestle in Universal, Pa. — Frank Matko.

nicami in nekoliko potreba. Ko spijem prvi kozarec, mi natoči še drugega. "Oj, ti črnooka ljubica! Naj se tvoja ustna dotaknejo kozarca in izpijem, pa naj bo tudi trup!" "Ne bilo bi vredno, dragi moj."

Po končani južini mi namigne in jaz ji sledim. Povede me do zofe, na katero se vsede in pokaže poleg sebe. Iz črne šatulje mi ponudi vitke cigarete. Poljubim ji roko, poljubim ji čelo in rdeča ustna. Leno se dviga dim in obstaja gori pod stropom. Skozi meglen pajčolan se gledava in v njenem očesu je vstala tista misel, ki privoli, ne da bi se branila. Moja roka zdri na njeni beli vrat in v objemu zesepečem besede — razumljive nji in meni. Njeno telo se strese. Ko hočem pogledati njeno lice, se roka natakne na zlati verižici, ki se odprine in ostane v roki. Hočem se opravičiti, a ona mi s poljubom zabrani ter mi reče: "Ker je slučaj tako hotel, obdrži, kar imaš v roki. Hrani in čuvaj svoj spomin name!" Ogle-dam si natančneje in v obesku zapazim njeno sliko. Nežno jo poljubim in zasepečem zahvalo ljubezni, ona me pa pogladi po lasih in mi govori: "Pusti to! Danes sem tvoja — samo tvoja. Da, prijatelj, a jutri... Ne premisslujiva, zagrabiva trenutek in ga zaužijva. Pojdi, moj dragi, moj edini!"

Prime me za roko. Tesno se oprime njena alabastrava roka moje. Skozi tisto težko zaveso me povede v sosednjo sobo. Polmrak... le motna, rdečkasta luč razliva na posteljo opojne in sladkotrudne žarke

"Zdaj pa, prijatelj, zadnji poljub. Se enkrat, ne pozabi na svojo obljubo!"

Konec, ko je komaj pričetek! Obljuba... zapisal sem sam sebi obsodbo. Da, zadnji poljub... in potem nikdar več. V njem še enkrat doživiva tiste ure, ki so bile samo najine. In — oditi moram. Predno prestopim prag sobe, se še enkrat ozrem in takrat vidim v njenih očesih žalost. Še enkrat naj poljubim to njeno oko in še enkrat naj mu izdihnem žalost, ji rečem le še enkrat: "Jaz te ljubim!" — a ona mi odkima skoraj tuje in izgine za zaveso. Jaz prestopim tisti prag — za vedno.

(Konec prihodnjič.)

Burski general Maritz.

Prvi, ki se je v sedanji svetovni vojski oglasil in uprl proti Angležem v južni Afriki, je bil general Maritz, ki se je že leta 1901 v vojski z Angležmi skazal posebnost spretnega. General Maritz je priprist, skromen mož, na prvi pogled se ti zdi, da je to oduren, zaprt in malobeseden mož. Ako se seznanji z njim, spoznaš v njem postnega, odkritega človeka. Samo v vojski ne pozna nobenega prijatelja, v bojih mu je tudi najboljši prijatelj samo vojak, zanj nima nobene prijateljske besede, od njega zahteva samo pokorščino.

Ko so se leta 1900 pričeli boji med Buri in Angležmi je sporočil poveljnik Malan Maritzu, naj vzame deset mož in gre v Kapsko kolonijo zbirat čete za Bure. Na tem potu so Maritza sovražniki ves čas zasledovali. Ko je jahal mimo kraja Karnavon, ga je zajel sledoval angliški častnik s 60 možmi. Ta dan je Maritz jahal 11 ur in je zjutraj dospel v vas Blavieje. Tu je hotel malo odpočiti, ker je mislil, da sovražnika ne bo za njim. Četrte ure se je mudil v hiši ter poskrbel živca za ljudi in za konje, ki so bili v drugi hiši, tedaj je rekel svojemu tajniku: Robert, po-glej, če je zunaj vse varno! Ko Robert stopi iz hiše, zagleda, da se sovražni jezdeci bližajo hiši. Maritz da hitro potrebna povelja, vzame Robertu puško, skoči iz hiše in se skriva v kanal ob cestnem jarku. Ko se jezdeci približajo, začne streljati kakor hitro je mogel. S tem je prevrval Anglež, češ da je več ljudi, ki streljajo. Sovražniki poskačejo s konj in se precej oddaljijo postavijo v krog, da bi streljajoče zajeli. V tem pa prihaja petnajstletni mali Joubert s konjem k Maritzu. Ta hitro skoči na konja in se zažene s silo med Anglež. Ki streljajo, a ga ne zadenejo, on pa naravnost udari na konje, jih nekaj postrelji, pet pa jih vjame za vjati in hiti z njimi k svojim ljudem. Na poti zadene na deset

sovražnikov, ki so ga hoteli obiti. Od naspotne strani pridejo njegovi ljudje, ki skupno napadejo sovražnika ter vse vjamejo, preden so prav za prav vedeli za kaj se gre. Maritz vzame ujetim konje in puške ter jih spusti rekoč: Pojdite in povejte častniku, da nisem prišel sem z njim se boriti, ker za to nimam časa, če me bo pa še dalje nadlegoval, mu bom tako nagodil, da je nikoli ne pozabi. Maritz je imel deset mož, naspotnik šestdeset in vendar ga ta ni več zasledoval.

Jahajoč proti zahodu pride Maritz v Brandvlei v okraj: Kalvinija in najde tam 60 ubistev — prijateljev; vsi so bili si-ecer oboroženi, a vsak je imel orožje svoje vrste in oblike. Poveljeval jim je francijan, ki pa je takrat spal, ker je pregloboko pogledal v kozarec. Drugi pa Maritza niso poznali. Komaj, pa je ta dobro odsedal, prihihi straža s poročilom, da se bliža sovražna patrola 13 mož. Vsi so zasedli konje, tudi Maritz, ki skoči naprej pred tovariše in zakliče: Deset mož naprej, vsi drugi raz sedel! Jezdeci so mrmraje vpraševali: Kdo pa je ta, ki nam hoče dajati povelja? Toda mrmrali so le potihoma, kajti kdor je Maritzu pogledal v oči, si ni upal ugovarjati. Z deset jezdeci odjaha Maritz proti sovražniku. Ta pa se je utaboril vrhu griča, ki ga je imel Maritz zavzeti. Anglež so se dobro branili, Maritz je bil precej ranjen v levo roko, a boril se je naprej in premagal naspotnika, ki se mu je udal. Trije sovražniki so bili mrtvi, 5 jih je bilo ranjenih. Maritz je spoznal v častniku starega znanca, ki ga je že v Transvalu enkrat vjel. Ej ko bi bil vedel, je dejal častnik, da si ti Maritz, bi se bil že poprej vdal, ker bi bil, saj ti reveži ostali živi in zdravi. Ko se je vrnil so ga vsi pozdravili kot svojega poveljnika. Odtod se je podal, zlasti da si pozdravi roko, v deželo bušmanov.

Anglež pa so poznali v njem nevarnega sovražnika. Zato mu niso dali časa, da bi se tam odpočil in zbral novih upornikov. Od treh različnih strani so poslali proti njemu vojaške oddelke, z namenom, da ga obkolijo in vjamejo. Kapitan Burton s 75 možmi, častnik Shov in oberst Wheat s 400 možmi so se dogovorili za kraj kje se združijo in sovražnika vjamejo. Maritz ni izgubil niti trenutka, proti toliki množici je bilo treba delati. Najprej se je lotil najslabšega oddelka, ki mu je vjel 30 mož z vozovi, kapitan mu je ušel. Z Burtonovim vozom je šel častnik Shovu naproti; ko je ta zagledal voz, mislil je, da je v njem kapitan Burton in se mu je ne-pripravljen približal. Takrat pa skoči Maritz predenj in zavpije: Hands up! Roke kvišku! Naspotniki presenečeni niso imeli časa postaviti se v bran in so morali se vdati. Ob drugi priliki so Anglež mislili, da jim Maritz ne more uiti iz gore Bokleveldberga, kjer so ga obkolili. Po svoji navadi so to že naprej razbobnali po brzojavkah, da jutri vjamejo poveljnika in rešijo bližnje mesto najbolj nevarnega naspotnika. Ob vzožnju griča je bila najbolj zavarovana vas Rinsdorp. Anglež so mislili, da Maritz ne bo upal prodrati skozi zastraženo vas. Maritz pa je zvečer šel s svojimi ljudmi z griča in se tiho nastanil v gozdu blizu pred vasjo. Poslal je naprej stražnike najprejščejo, kje bi se dalo črto predrati; on pa je med tem ujel vse sovražne straže, ki so nosile velja na vse strani. Njegovi volhuni so poizvedeli, da je za ta večer določen velik plen v vasi, ki se ga udeležila tudi angleška častnika ne bosta šla v precej oddaljeno kasarno spat, ampak bosta ostala v gostini. Zato prijedi ob štirih zjutraj v vas, naravnost v gostilno, povprašata zaspalo deklo kje angleška častnika spita in potkra na vrata. Ko vstopi, se častnik vzbudi. Maritz ga vpraša: Ali se hočete vojskovati ali se vdati? Oficir si mane oči in zavpije: Kedo pa ste, kaj hočete? — Maritz sem. — Zlodja kaj se hočem vojskovati če ste vi. — Tedaj prosim, da se napravite. — Pri drugem častniku je šlo še bolj priprosto. Maritz je vstopil v sobo, prižgal svečo, vzjel revolver z omarice in vzbudil oficirja, ki se je tako vstrašil, da je hotel kar neobčelen na cesto, pa mu je Maritz dopovedal, da bi to za častnika ne bilo lepo. Tako se je Maritz rešil iz nastavljenega pasti.

Maritz je bil v tedanjem boju večkrat ranjen, pa je imel srečo, da ni bilo nevarno. Tudi v seda-

njem boju so listi pisali, da je bil zadet, pa to so najbrže le želje Angležev, ki bi ga že davno radi videli v deveti deželi, ker se ga boje.

Rak ozdravljiv.

V poročilu, ki ga je izdal državni zdravstveni department, je med drugim omenjeno tudi sledeče: Rak je ozdravljiv, samo z zdravljenjem se mora takoj začeti. Rak je poleg jetike najbolj razširjena bolezen. Samo lansko leto je umrlo za rakom preko 70 tisoč oseb. Kakorhitro kdo zapaži na telesu kako vneto rano, naj gre takoj k zdravniku. Čim dalje se odlašja, tem težje se bolezen ozdravi.

Protiv zvišanju voznine.

Washington, D. C., 11. jan. — Senator La Follette je vložil danes resolucijo, s katero naj bi se prepovedalo iztočnin železnicam, da uporabijo zvišanje prevzornine, katero je pred kratkim dovolila meddržavna trgovska komisija.

Kje je moj brat TOMAŽ KLUN, podomače Lukčov iz Bukovice pri Ribnici na Kranjskem? Pred šestimi leti je bil v Clevelandu, O., in sedaj ne vem, kje je. Ako kdo ve za njegov naslov, prosim, da ga mi naznani, ali pa naj se sam oglasi. — Louis Klun, Corwin Hot Springs, Park Co., Mont. (12-14-1)

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tukaj je umrl 29. decembra ob deseti uri dopoldan previden s sv. zakramenti rojak FELICIJAN VOLČKO.

Rojen je bil 10. januarja 1863 v vasi Rožno pri Rajhenburgu na Štajerskem. V Združenem države je prišel pred trinajstimi leti. Bil je povsod spoštovan in priljubljen. Bil je zaveden Slovenec, skrben in marljiv gospodar. Bolezen, katero si je nakopal v premogorovu, ga je položila pred štirimi leti na posteljo. Če je bil mogel, je pomagati bodisi z denarjem, bodisi z delom pri raznih društvih. Bil je član društva sv. Cirila in Metoda št. 16 J. S. K. J., društva sv. Barbare postaja št. 8 in društva Adrijana št. 3 S. N. P. J. Vsa omenjena društva so ga spremlila k počitku in mu položila krasen venee na grob. Bil je eden najstarejših članov in je vedno deloval v korist tukajšnjih društev. Pokopan je bil na slovenskem pokopališču sv. Cirila in Metoda. Počivaj v miru, nepozabni sobrat!

Vdova Antonija Volčko se vsem trem družtvom lepo zahvaljuje za udeležbo in za krasen venee. Zahvaljuje se tudi vsem onim, ki so ji pomagali v zadnjih urah njegovega življenja. Johnstown, Pa. Zalujoči ostali.

LEPA PRILIKA

se nudi možu, ki razume trgovino. Prodajni saloon, ki je poleg velikega rova in pri parku; v rovu se dela že nad 10 let in se bje še več kot 10 let delalo. Saloon je tri leta star, vse novo in ima velik prostor za ples. Sedaj iztržim povprečno \$30 na dan. Iztržam ga radi tega, ker mišim odpotovati na farmo. Pojasnila daje lastnik: Louis Rack, Deer Park, Ill. (8-14-1)

Novoletna razprodaja.

Slovenecem naznanjam, da razprodam pristni importirani dolenski cvček po 40 centov steklenico. Peter Keber, 1703 — 2nd Ave., New York.

GLAS NARODA JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH. NAROČITE SE NANJ!

LISTNICA UREDNIŠTVA. A. V. Farrell, Pa. — Pošljim vest sedanjemu glasilu društva sv. Barbare, ker naš list ni s to organizacijo v nobeni zvezi. F. S., Aliquippa, Pa. — Vaša pesmica žal ni za list. Harrietta, Mich. — O tej zadevi je bilo že dovolj poročanega. Načrt, kako bi se ga dalo izpeljati, bomo v kratkem razložili. To naj velja tudi za vse ostale dopisnike.

NAZNANILO.

Podpisani naznanjam vsem rojakom po Združenih državah, da sem se preselil s svojo trgovino iz št. 5409 St. Clair Ave. na 5805 St. Clair Ave., Cleveland, O. Torej rojaki, ako ima kdo kaj za dobiti, ali bi rad kaj kupil od mene, naj se oglasi ali piše na novi naslov, pa mu bom radevolje postregel. Torej ne pozabite novega naslova!

Obenem se zahvaljujem vsem onim, ki so me podpirali dosedaj in mi pripomogli k uspehu. Priporočam se vam še za naprej in vam bodem vedno hvaležen. Obenem vam voščim veselo novo leto, da bi bili boljše časi v l. 1915 kakor so bili v l. 1914.

Torej ne pozabite gesla: SVOJ K SVOJMU! Moja trgovina se nahaja blizu E. 55. Street.

JOSIP MARINČIČ, SLOVENSKI URAR in ZLATAR 5805 St. Clair Ave., Cleveland, O. (8-11-1)

NAZNANILO.

Podpisani naznanjam cenjenemu občinstvu v Clevelandu, Ohio, in okolici, da se bom dne 15. januarja preselil iz 6523 St. Clair Ave. na 6301 Glass Ave., nasproti 63. ceste. Odprl bom popolnoma preurejeno MESNICO z vsakovrstnim svežim in suhim mesom. Cene nizke, postrežba najboljša. Joe Zulič, mesar, 6301 Glass Ave., Cleveland, Ohio. (9-12-1)

LEPA PRILIKA

se nudi možu, ki razume trgovino. Prodajni saloon, ki je poleg velikega rova in pri parku; v rovu se dela že nad 10 let in se bje še več kot 10 let delalo. Saloon je tri leta star, vse novo in ima velik prostor za ples. Sedaj iztržim povprečno \$30 na dan. Iztržam ga radi tega, ker mišim odpotovati na farmo. Pojasnila daje lastnik: Louis Rack, Deer Park, Ill. (8-14-1)

Velika zaloga vina in žganja.

MARIJA GRILL. Prodaja belo vino po 70c. gallon. Črno vino po 50c. Dvojni 4 gallon za \$11.00. Brinjevec 12 steklenic za \$12.00. 4 gallon (sodček) za \$16.00. Za obilno naročilo se priporoča.

Marija Grill, 5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio

KRACKERJEV BRINJEVEC

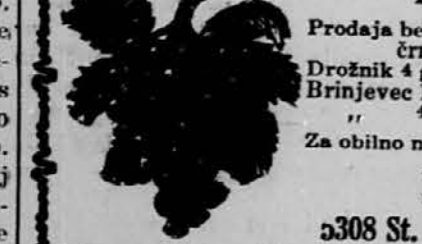
je najstarejše in od zdravnikov priznano kot najboljšo sredstvo proti notranjim boleznim.

"KRACKERJEV" brinjevec je kuhan iz zrelih, čistih, importiranih jagod in se prodaja samo v steklenicah. — Rojaki, varujte se ponaredb in zahtevajte pravi in čisti brinjevec, to je "Krackerjev", znan že nad 20 let. Ako ga Vaš lekarnar ali gostilničar nima v zalogi, se obrnite pisмено na nas.

V zalogi imamo tudi čisti domači TROPINJEVEC in SLIVOVKO, kuhana v naši lastni distillery. Poštna naročila se točno izvršujejo.

Prva Slovenska veletrgovina.

The Ohio Brandy Distilling Co. 6102-04, ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.

Razroka.

(Spisal Januš Golec).

Naša hrubovska župnija je tako po občinah pojnih poštena in bogaboječa; le v progolokih grabah in kotih kamor se le redkokdaj sliši grozilni glas sv. Jurja, se najde od časa do časa kaj gnilega koruznega in divjega tudi med kristjani.

No, pa Svielova Mica je bila pošena zakonska žena, dokler je živel njen mož, in čislana šivilja, dasi je živela v kotu, ki je Bogu in Jurju za hrabro. Njena zakonska ljubezen je bila do te mere polna, da je bila pripravljena skočiti za rajnim Petrom v grob, ko bi je ne bil grobokop Lukež ošvigal z lopato, češ: "Pri nas pokopujemo samo mrtve!"

Kako dolgo je zamakala Mica rajnega s solzama in mu prisegala v črno zemljo zakonsko zvestobo, res ne vemo natančno; toda kakse mesece po Petrovem pogrebu so se že muzali možje v cerkvi ženskim objubam; pobožne ženske so pa šepetale in namigivale ena drugi o toči, ki bode gotovo zmlatila vso faro ali vsaj večko grabo, radi zapletene zveze vdove, Svielove Mice.

Toliko so pač možiki in ženski jeziki razvozlati: Svielova Mica in Frdaenikov Liks bi si ne bila baš prebuda sovražnika. Mica in Liks menda nista pobirala preveč vestno teh govorice, ker sta odlagala pred Bogom in ljudmi zakonsko zvezo.

Med vsemi možiki in ženskimi sreci je ta, po čeli župniji raztrošeni Svielovi greh najbolj gledal očeta Drukele. Oče Drulek so bili veljavna oseba, imovit gruntar, dve dobi župan in do smrti cerkveni ključar. Njihova beseda je povsod nekaj zalegla, ker so začeli kot hlapec, s šestimi križi obložen in dobro podprt posestnik so potegnili v kot in preložili gospodarske skrbi na sinovo rame. Še svoji rajni Lizi bi bili prav iz dna sreča privoščili za služeno uživanje kota, da je nista trud in delo že davno porinila v — večni kot.

Oče Drulek so bili, stoječ v naši povesti: prevzihtar, vdovec, cekmošter in pobožna duša. Pobrali so vse, po župniji raztrošene govorice o Svieli in jih razkramali pred sodni stol domačega župnika.

Gospod so želeli obrvi, vlekli obraz v vse togotne gube, ob koncu očeteve povesti pa le skomiznili z ramo: "Jaz sem brez moči! Vj, oče, pa bi lahko kot sosed in obče spostovan mož vplivali na oba, da stopita v pošteno zakonsko življenje."

Ta župnikova zaupljivost se je dopadla očetu in možko so obljubili, potrgati, če že ne popolnoma oprati nepotrebno blato raz našo, sicer dobroglasno faro. Razmišljali so dolgo, kako spraviti o ba grešnika v žehto in pod postavni koš.

Po temeljtem prevdaru in stvarnem zaključku so kupili platna za srajce in s tem svežnjem pazduho so jo vrezali navkreber v zakleti kot, k šivilji — Svielovi Mici.

Mica je gonila šivalni stroj, ko so vstopili oče, da se je kar bajta tresla. Očetevo oči so zvedavo žvigale po izbi, bi li ne tičal v kakem kotu nezakoniti ljubljenec — Liks. Ni ga bilo nikjer; bajta je krila le vdovec Druleka in vdovo Mico.

Šivilja je napol zbegano napol pritaženo vzela očetu sveženj in jih posadila nas tol, ravno sebi pred oči. Mica je razgrinjala in presojala platno, oče pa so natezali kocipe pod nosom, si po nepotrebnem otirali plešasto glavo in bili v resni zadregi, kako stopiti dostojno in ne žaljivo pretkani mački na rep.

Vdova je že odvijala v kolobar zvito mero, ko so se oče temeljito odkajšali in brez vsakega premisleka začeli: "Na, hm, hm, Mica — saj smo vendar kristjani! Zakaj bi ne ženiš, četudi na starost, saj Bog tudi priletim ljudem ni prepovedal zakona."

Mici je padla mera iz rok, pa je ni pobrala, tako nerazumljivo in tuje so jej bile te besede. Ni vedela, ali stari lisjak pika ali resno svetuje? Zganila se je na stolu, podprla glavo z roko in z vso žensko zvedavostjo je zasadiła svoj pogled v svata.

Oče so zopet odprli usta, tlesnili z jezikom in izmazali počasi: "Mica, bajta je dovolj prostorna za dva, zakaj bi se ne možila? Odgovori mi kar sedaj z da ali ne, da še danes sporočim g. faj-

mostru in ukrenem potrebno."

Šivilja je bila sedaj prepričana, da bogati prevzihtar svatuje njo, ubogo zakotno vdovo. Katero pametno mislečo žensko bitje pa bi se ne bilo oklenilo te ugodne prilike z obema rokama?

Oče Drulek so še vedno sedeli resnega obraza, čakali na: da, ali ne, svest si, da so dobro razmislili od samega gospoda jim poverjeno nalogo.

Mica si je nategnila škriče na ruti, popravila lase za ušesa, vstala in se oklenila krčevito z levico očeta okrog vratu, z desnico pa jih pogladila na lahko po licu, šepetaje: "Ravno na Vas sem že tolikokrat mislila, pa kar sama se nisem upala ponuditi. Veste, bolj vam ne bode nobena postrežka kot jaz in sitna tudi nisem."

Oče so bili trenutno zmedeni kot bi jih kdo z batom udaril po glavi. Stali so na razpotju nevede, jih li vodi za nos ženska kače ali pa hrepeni po resni zakonski zvezi. Pa, ker bližnje prilike niso pahnili od sebe, namreč ženskega objema, padli in poršli so se vsi njihovi dobri — vdovski sklepi. Prav nič več niso razmišljali o svojem resnem poslanstvu, ampak z vso močjo zapuščena in vdovelega srea so se vdali ljubkovanju.

Zavedli so se šele bolj protimraku da so preživeli sedaj prvič po 15. letih par nepozabnih uric v ljubkem, da, sladkem ženskem objemu.

Kaj da sta šepetala naša ljubljeneca, je bilo zaupano le štirim stenam in njunim sream.

Proti večeru so se zmaloti oče Drulek iz nevestine bajte s trdnim sklepom: ženil se hom. Mico hom vzel in postrgal grešno blato, z katero so obrekljivi jeziki ometali vdovino bajto. Pri povratku so se jim zapletale noge od preobite ljubezni kot pijaneu vsled alkohola. Strelino je spota mca očeta le resno razmišljevanje o zakonu. Ženitev se jim ni dozevala nič napačna ali nepreudarna, le obrekljivi jeziki so jim sikali nasproti kot strupena žela.

Sladko nočno spanje jim je vrnilo popolno zavest in podprlo tudi pogum. G. župniku se oče Drulek s povestjo niso sicer prikupili pa tudi zamerili ne. V gospodu je pa pognalo samo prepričanje: bogoslužni cekmošter Drulek je — lisjak.

Vse v župniji pa je skušalo vplivati razdrzljivo na oba zaročena; posebno veliko strani je popisal hudoba taiste dni na račun prisiljenih, že zimskih devic in vdov, ki so veliko grešile zoper bližnjega čast in dobro ime. Vendar vsi očeta Druleku natvenje ugovori zoper ženitev so se vsakdar raztalili na Micienem, še vedno prikritem sreč: Svielne pomisleke pa je breal v jarek breznotni ženinov denar in čast — cekmoštra!

Prilpave za veselo svatbo so bil že v popolnem teku in marsikateri Drulekov goldinar je zagledal pri tej priliki že davno zaželeno luč prostosti Kurniki so bili polni raznobojne perutnine, sčetine so krulili po hlevu, tele je že mukalo po svatbi in sedaj so menil oče Drulek, je čas, da se praznično obležijo in stopijo v spremstvu neveste in dveh prič pred gospoda.

Vse ženitninske sitnosti in neprilike so se doigrale v redu, brez posebnih klanev in ovir. Le Kramplova Cila je trosila po fari, da je Frdaenikov Liks po oklicu kled pod zvonomom ter prisegal pri nebu in peklu: stari Drulek ne bode živel nikoli kot zakonski mož v Svielni bajti!

Omenil sem bil že poprej, da so bili oče cekmošter bogoslužna duša in kot tako so menili, da se je treba za zakon pripraviti tudi na duši. Taisti teden pred poroko je bilo, in sicer v četrtek zvečer, ko so pripeljali ženin Drulek svojo izvoljenko, držeč jo za mezinec desne roke, v krčmu pri cerkvi, da bi tamkaj počakala oba drugega jutra in sveste maše. Oče so se obnašali na javnem prostoru v krčmi vzhledno ljubeznjivo proti nevesti in tudi njuni pogovori so bili ograničeni z vsemi mejami dostojnosti.

Stirje drugi pivci, ki so igrali pri sosednji mizi v hribih običajnega duraka, so zrlj z nekako prikrito zavistjo v tako srečen, četudi že zasmehen parček. Zaročena sta veliko govorila, kako je treba to in ono uravnati pred prestopom zakonskega praga in si podžigala v ljubezni plavajoče sree z vinsko kapljico.

Z mrakom je stopal ženinu vinski duh v glavo in mu nekoliko prenaglo mešal in vrtil možgane. Mogočno je kričal z rokami

in trobil nevesti v uho, da jo ima rad kot rajno Lizo, ki jej je teknila jed in pijača, Bog se usmilil njene duše, pa vendar ga ni celo življenje veljala toliko kot ona že sedaj pre poroko.

Sviela je pomikala stol vedno bliže ženina in ga skušala pomiriti s tem, da ga je večkrat na lahko ošvignila z roko ter mu venomer nekaj pošepetavala na uho.

V Druleku je vedno bolj rastla ljubezen do kozarca kot do prihodnje zakonske sreče. Zakaj vsak trenutek se je klanjal vinski posodi, jo vrtil v rokah, jo poljubljal in vlekel iz nje tudi za stare ude pogubonosno moč. — Preobilo zavžit alkohol se je dotaknil in brenknil ob občutljivo struno spanca. Oče Drulek so začeli omahovati na stolu sem in tje ter klonili glavo na mizo. Mica jih je hotela z žensko nežnostjo razlekni po klopi, pa so odklonili to vsiljivo potrpežljivost, češ: "Brigaj se za me tedaj, ko bova v zakonu, sedaj pa me le še pusti počivati na mizi."

Ženin je še parkrat na globoko in široko zadelal, zakopal glavo v na mizo razložene roke, zahrjosal in zaplaval v oni del človeškega življenja, ki ga smatramo jaz za najsrčnejšega, v — spanje.

Mica je še postavila pred nje-ga polno četrtinko za morebitne nočne presuhe občutke po grlu in se odstranila po prstih k po-itku.

Drulek je spal precej časa mirno, le tu in tam je bolj glasno zamomnil s suhimi ustnicami. Nekaj ga je prav v živo vjedlo, preložil je sklonjeno glavo na drugo roko, zazijal na globoko in privreli so in prepada ne človeški, ampak lintvinski glasovi.

Kvartopivec je motila ta očeteva godba in marsikateri ga je od časa do časa sunil pod rebra. Zaspani svat se pa ni zmenil dosti za te namigljave dostojnosti le te toliko prenehaj, da je izmumljal: "No, Mica, pusti me pri miru", in zopet žagal in rezal naprej.

Okoli enajste ure so nehali igrati z durakom in stopili v posvet: kako se osvetiti brezobzirnem ženinu? Odobren in sprejet je bil krčmarjev nasvet: privemo ga z verigo k mizi in jutri ga bodem pa nadrodal, da ga je priklenila Mica. Po preteku nekaj minut je bil brezskrbni ženin priklenjen na obeh nogah in trdno pripet k mizi. Vsi so zapustili izbo, upihili luč in prepustili očeta Druleku hrenju in usodi.

Okoli 3. ure jutraj je nastal v krčmi ropot, krič in vpitje, da je bilo vse na nogah. Vsak je hotel iti v izbo na pomoč preganjani žrtvi, a nikdo ni mogel, ker je prekanjeni krčmar pred odhodom zaklenil vrata in skril ključ. — Drulek je kled, prosil in vpil na pomaganje, vse obenem, dokler ni po dolgem trudu odlomil mizne noge, za katero je bil privezan.

Vsi na pomoč prihiteli so imeli očetevo nezgodo za šalo, oče pa so celi "špas" obrnili za resno, kazali na glavi kot oreh debele rogove, ker jih je nalopala miza in z vso resnostjo zahtevali predajo onega, ki si je drznil tako občutljivo ponorečvati se z njimi.

Do jutra so se nekoliko pomirili in potrtojeznega srea so korčili z nevesto v cerkev, prosit potrebneega zakonskega miru in sreče. Pobožnost so poprej sklenili kot Mica in jo zopet krenili v krčmo.

Gostilničar se jim je prismihal in jih dražil: "Ha, lepo ženo boš dobil, te že sedaj priklope z no-go k mizi, kaj še-le bo, ko te bode imela vkljenjena v zakonski jarem."

No, naš ženin je bil sploh bolj na resno in zamerljivo stran kot vsak star prevzihtar in tudi to krčmarjevo podpihovanje je pretrgalo vse meje starostne dostojnosti. Oče so kar brez zagovora skrnili celi frakel na eno sapo, pokrili klobuk in se postavili pod cerkveno lipo na prežo.

Niso čakali dolgo. Po molitvi pokrepana nevesta Mica se je prikazala kar žareča prihodnje zakonske sreče na cerkvenem pragu in jim molela že od daleč svoj vdovski mazinec v pozdrav. Ta nevestin nasmeh, ta njena dobra volja je očeta še bolj raztogotila in jih popolnoma podprla v prepričanju: Mica je kriva hudodelstva s ponočno verigo. Stisnili so usta, naježili obrvi in z vso še ostalo možko močjo so sunili nedolžno nevesto v hrbet, da se je zakotalilo po glavi in hrbtu po bregu. Mica se je vsa

togotna in presenečena pobirala, ženin pa je ostal ponosno in samozavestno kot mož, ki je opral svojo možko čast na javnem prostoru, pred celo župnijo.

Konec in pečat Drulekovega svatovanja ni bila poroka, ampak tragičen razdor in dogrobna jeza na nedolžno nevesto — zakotno Svielovo Mico.

Kar niso mogli razdreti in raztrgati večtedenski ostri brušeni jeziki, je razbila in potegnila v prepad jeze in sovraštva — nedolžna šala. S toliko ljubeznjivostjo sklenjena poroka, zalivana z ljubkovanjem, je končala na prav občuten način, s sunkom v hrbet.

Razroka je bila vsem ljuba in dobrodošla, le po ljubezni hrepenemu Druku in o nikoli okušenemu bogastvu sanjajoči Mici ne! — Krčmarja pa še vest ni prav nič grizla, ker ni nikoli pojasnil ženinu Micine nedolžnosti, ampak celo pripustil, da sta se pravdala za zaročene proleke in za gostijo pripravljene piščance.

Škoda pa so trpeli le očka cekmošter, in sicer dvojno: na žepu in sreč. Nevsti podarjeni sčetini in perutnina je ostala po sodnijski razsodbi Micina last; nje-no srce pa je za vedno zasledilo tako tihotapsko zapostavljeni prvotni ljubček — Frdaenikov Liks.

Od bogatega prevzihtarja Druleka nakupljena svinjska in kurja pečenka je pa omehčala še Liksovo zakrknjeno srce na krščansko plat; čez dober mesec je popeljal on po krivem osivanu Mico pred oltar.

Pri vsej sreči in žepni škodi so si cekmošter Drulek pridobili veliko zaslug za celo faro, ker so jo rešili sramote koruznega zakona. Bog jim gotovo tega ni pokazal, ker so prestregli grešno nit, jo zarezali v postavni zakon in rešili celo faro ali vsaj vaško grabo strašne šibe božje — toče.

Ves svoj živi dan so ostali vkljub pretrgani svatbi spoštovan cekmošter in le za nekaj goldinarjev, prolenkov in piščancev oskodoval prevzihtar.

Kramplova Cila pa še dandanašnji trosi po fari, da možka kletjev pod cerkvenim zvonomom razdira svatbe!

Kozaki.

Skoro vsi časopisi, ki razpravljajo o organizaciji ruskih kozakov, trdijo, da izvirajo kozaki, posebna vrsta čet, iz 16. stoletja ter da so se do naših časov ohranili neizpremenjeni.

Ukrajinski kozaki, ki so se 200 let bojevali za samostalnost Ukrajine in ki so kot izvrstni vojskaški sloveli po vsej Evropi, se na ta način enačijo z omili četami, ki so si v sedanjih vojski vsled svojih grozodejstev pridobili slabo ime, ki pa v resnici s prvimi razen imena nimajo ničesar skupnega.

Ukrajinski kozaki se prvič pojavijo v 16. stoletju, v onem času, ko je izgubila Ukrajina državno samostojnost in se je morala, ogrožena od vseh strani, sama braniti proti vpadlim sovražnikom. Ta vojaška organizacija pa je bila od ruske vlade sredi 18. stoletja popolnoma zatrta.

Ko se je Ukrajina v 16. stoletju kot unija priklopila Poljski, tedaj se kraljevina poljska na oddaljenih ukrajinskih mejah ni mogla braniti proti tatarskim in turškim navalom in ravno takrat so bili obmejni Ukrajinci prisiljeni sami zgrabit za orožje, da se branijo. To brambo so tvorili oni Ukrajinci, ki so se po vzgledu zapadnih viteških redov organizirali kot poseben kozakiški stan; kraljevina poljska teh ni preganjala, ker je pač sama imela korist od njih. Takratni kozaki niso sloveli samo po vojaški sposobnosti in viteštvu, temveč večinoma tudi po višji izobrazbi, tako da so se k njim zatekali plemenitniki najrazličnejših evropskih dežel, da bi se pri "slavni kozakiški organizaciji" izvežbali v izbornem vojskovanju ter se tako udeležili vojn proti "sovražnikom krščanstva" proti Turkom in Tatarom.

Ta organizacija je svoj prvotni namen — da bi bila namreč obramba krščanske vroepe — razširila, ter je postala s svojim izbornim vojevanjem obramba Ukrajine proti vsem sovražnikom, tako da so kozaki tvorili takozvano narodno obrambo ukrajinsko ter so se skozi 200 let skoro neprenehoma hrabro borili za samostojnost Ukrajine ter so bili kot taki pri Ukrajincih v visoki časti.

Kot narodna vojska so si pridobili kozaki v ukrajinski zgodovini 16. in 18. stoletja nepozabno ime, katerega po vsej pravici za služijo. Pravi junaki so zrastle med tedanjimi kozaki in le ruski zgodovinarji, ki so namenoma hoteli prikriti junaško bojevanje kozakov z ukrajinsko samostojnost, so krivi, da se v evropski zgodovini premalo upoštevajo ukrajinski kozaki. — Za vladanja hetmana Bogdana Hmelnickega, enega izmed prvih vojaških genijev, je bila tedanja Poljska popolnoma poražena. (1648—1654). Ukrajinski hetman, ki je ujel poljskega kralja Kazimira IV., je poljskemu državnemu zboru v Varšavi naravnost diktiral, kdo mora zasedeti poljski prestol; Ukrajina sama pa je takrat dosegla popolno svobodo, ki jo je pa žalibog radi neugodnih zunanjih dogodkov kmalu zopet izgubila. Istotako se je zgodilo pod hetmanom Petrom Dorosženkom (1672), ki je bil ravno tako nadarjen vojskovodja in politik; v zvezi s Turčijo je si pridobil neodvisnost od Moskve in Poljske. Hetman Ivan Mazepa (ob koncu 17. stoletja) je bil velik diplomat svojega časa in je deloval skupno s slavnim švedskim kraljem Karlom XII. na to, da se zahodna Evropa oprosti ruske premoči in da Ukrajina postane zopet samostojna; Evropa bi imela danes pač drugačno obliko, če bi tega načrta pri Poltavi (1709) ne prekrizale slučajne godne razmere Petra I.!

Pa tudi v zgodovini srednje in zahodne Evrope imajo ukrajinski kozaki svoje zasluge. Ukrajinski kozaki so bili oni, ki so cesarju Rudolfu II. prihiteli na pomoč proti Turkom, pa tudi v 17. stoletju so skupno s poljskim kraljem prihiteli obleganemu Dunaju na pomoč in so pred vsem s svojo pomočjo habsburško prestolico osvojili. Celotatkratna slavna in ponosna beneška republika si je skušala pridobiti naklonjenost "svetovnoznanih kozakov" — gospodarjev Valahije in knezov sedmograških.

Ukrajinski kozaki so propadli, ko so ukrajinske moči po dolgotrajnih bojih popolnoma oslabele in se je Ukrajina priklopila Rusiji. Ruskemu carju in njegovim državi je bila prosta ukrajinska republika trn v peti. Po perejaslavski pogodbi (1654) bi smeli Ukrajinci hetmana nadalje voliti in njegova suvereniteta pravica bi ostala nasproti zunanjim državam neomajana; toda to je bila samo preteveza, z katero naj bi Ukrajince privabili pod rusko gospodstvo. Ruskega stiskanja kozakov ni bilo treba dolgo čakati. Že v letu 1764 je ruska vlada odpravila hetmansko oblast in zadnja trdnjava ukrajinskih neodvisnih kozakov — zaporoški Sič — je bila leta 1775 osvojena in razdejana. Zadnji hetmanski ukrajinski so bili s svojimi družinami vred pomorjeni, hetman Samojlovč je bil odpeljan v Sibirijo, drugi hetman Polubotok zaprt v trdnjavi Peter-Pavel, zaporoškega hetmana Kalniševskega pa so vtaknili v strašno samoto v samostan Soloveckij-Monastir, kjer je moral nesrečnež preživeti 26 let.

Že ta kratke opis ukrajinskih kozakov in njihova vloga v zgodovini dokazuje, kako neopravičeno je vrle ukrajinske kozake identificirati z ruskimi kozaki. Ukrajinski kozaki so bili namreč po odpravi hetmanske oblasti in po razdejanju zaporoškega Siča na vse strani sveta razkropljeni (marsikateri sveda njih so za nekoliko časa pribežali celo v Avstrijo) in le ime ukrajinskih kozakov so Rusi prevzeli in nekaterje boljše kavalerijske oddelke označevali in proslavljali s tem imenom. Izmed 200.000 sedanjih ruskih kozakov je le kakih 50 tisoč Ukrajincev, ki se lahko imenujejo potomce nekdanjih ukrajinskih kozakov, ki so po odpravi ukrajinske kozakiške organizacije pribežali v Kuban (kubanski kozaki — 53.000 mož) in Terek (tereški kozaki 13.000 mož). Ti so pa tudi edini, ki se v sedanjih vojni morejo ponašati z evropskim načinom vojevanja in s prijaznim nastopom nasproti sovražnemu prebivalstvu, katere pa tudi radi tega ostali vojaki prepriajo. (Tudi na zunanje se razlikujejo od ruskih kozakiških čet na ta način, da nimajo sulije in da jih deloma rabijo kot infanterije (6 bataljonov). Pretežno večinoma kozakov, pred vsem donske kozake pa tvorijo Rusi, nekatere celo azijske čete, kot na primer sibirski, amurski in usurški kozaki.

V bojih s srbskimi četami

Po tritedenskih napornih pohodih smo prikorakali na srbsko-črnogorsko mejo. Naš polk se je pripravil, da jo prekorakamo. Nismo še želi poka sovražnikovih pušk in ne zvižganja krogelj. Njegovih zvijač še nismo poznali in niti slutili, kako nevaren je naš korak. Po priprosti večerji odri-nemo veselo prepevajoci vojne pesmi naprej.

Ozka, peščena cesta vodi skozi gost brezov gozd. Ko se stemni, ne razločiš več moža, ni koraka pred teboj. Ker sem se pri svoji patrolji na čelu stotnije pričel dolgočasiti, sem šel k svojemu prijatelju, ki je pridrljen prvemu vod. Razgovarjava se:

To bi bil pravi trenutek za sovražnikove čete", pravi tovariš, "s 50 možmi bi lahko uničili ves polk. Pomisli, če bi pričelo v taki temi pokati na obeh straneh iz gozda — kakšna zmeda bi nastala. Saj ne bi vedeli, kam naj bi streljali!"

"Upajmo, da se to ne zgodi", pristavim in si prižgem svačico, ki sem si jo zvil s komisnim tobakom, "močne orožniške patrolje preiskujejo celo okolico."

"Na levi stopajte! Na levi stopajte!" nam kličejo. Ko se mostovo gnjete na levi strani ceste, pridrvi avtomobil s častniki generalnega štaba. Globok basovski glas kliče iz avtomobila:

"Pazite ljudje! — Čete so blizu!" V naših vrstah je bilo vse mirno, vsak je gledal pozornost na stran in je skušal z očmi prodreti temo. Ni prijetno korakati v negotovost ko niti ne veš, kdaj prično streljati na te.

"To bo veselo", rečem tovarišu in si pripravim samokres. "Mogoče da bo pil jutri kdo drugi mojo kavo", pristavi v slutnji, da lahko padem med prvimi.

"Nataknite bajonete!" se glasi povelje. Rozljanje in žvenketanje nas pouči o resnosti položaja.

Mrak se je izpremenil v temno noč. Pričelo je še deževati. "Vedno prijetnejše", zagodnja tovariš in se še tesneje zavija v svojo suknjo, "hočem še — Govor mojega prijatelja je bil nenadoma prekinjen. Ostro rezče zagromi blizu nas strel, ki odmeva ob skalah.

Mars se ustavi; na levi in na desni strani zagromi zopet strel, ki mu sledo drugi povrsti. Ne morem opisati nastalega presenečenja. Kakor na povelje gromi iz več sto pušk na nas; celo v vrhovih drevih vidimo, kako se bliskajo strelji.

"Na tla!" zakliče naš stotnik. Stotnija že leži na desni in na levi strani ceste, ranjenci stokajo. "Streljajte le na to, kar vidite!" kriči najbližji poročnik, ki sam pograbi puško, da navduši vojake.

Boj je divjal 3 ure, nakar se je sovražnik umaknil. Ranjence je vzel s seboj. Ker je tvoril gozd za naš polk pravo past, je bilo ukazano, naj korakamo naprej. Pri ranjenih so ostale le sanitetne patrolje.

Bilo je ob 2. uri ponoči: temno je bilo kakor v rogu, svetilki nismo smeli prižgati. Poleg mene ječi nekdo: "Brate, pomagaj mi." Potipljem njegov život in na rami začetim toplo kri, a obvezati ga v temi ne moremo. Prižgati moram svetilko, ni drugače; zakrijem jo iz previdnosti s suknjo.

Bum... bum! zagromita dva strela, en nosilec ranjencev pade, prestreljen skozi prsi; drugi strel je zadel nosilnico. Hitro ngasnem luč, pokrijem oba, kolikor to v temi gre in čakam s svojimi nosileci belega dne.

Premagati me hoče spanec. Moji ljudje že spe, ko poskočim. Prebudi me kakih 20 korakov pred menoj strašno kričanje. Poslušam. Zopet kričanje. "K meni!" zakličem, potegnem samokres in skočim naprej. Kliči so sicer slabši, a se še čujejo.

Opravi mi je s 4. ali 5. četaši, ki plenijo in mučijo ranjence. Predno e četaši zavedo, dva strela iz mojega samokresa, dva se zgrudita v jarek; tretjega oplazim s sabljo, da je imel zadosti, ostale tri so pobili moji ljudje.

Pojavi se v tem hipu tudi orožniška patrolja 20 mož, ki se takoj razpreje ob obeh straneh ceste v strelske roje.

Prižgemo luč. Na levi strani ceste leži strašno razmesarjenih 5 vojakov.

V mlaki krvi še bolj spredaj najdemo še enega. Še se giblje.

Ko ga s svetilko natančno ogledujem, prestrašen odskoim. Dve krogli sta ga zadel, umira. Šepeta: Kar sem slutil... se je izpolnilo... Umrjem... za... za domovino... O... te bolečine... dvigni me... nogi mi privzdigni... gorim. Moli... za me.

Grizel sem se v jezik, da nisem glasno plakal. Pričnem moliti. Moji ljudje molijo tiho z menoj. Drugi dan smo ga pokopali s tovariši.

Cez dve uri sem bil navzoč, ko so vsled razsodebe naglega sode 10 ujetih četašev ustrelili. Niso se mi smilili.

Razne zanimivosti.

Izplačana zavarovalnina — zavarovanec pa živ.

Med mnogostevilnimi tragedijami, ki se dogajajo v sedanjih vojni, se primeri zdaj in zdaj tudi kaj koničen slučaj. Tako se je neki angleški rezervni častnik pred več meseci zavaroval na znatno svoto za slučaj smrti. Pred nekaj tedni je dobila njegova žena od vojnega ministrstva obvestilo, da je zavarovalnec padel. Sam minister Kitchener je vdovi pisal sožalno pismo, zavarovalnica pa ji je izplačala znatno zavarovalnino. Zdaj je pa "vdova" dobila obvestilo od svojega moža, da ni mrtve, ampak je ranjen in v nemškem ujetištvu. Zavarovalnica zahteva seveda svoj denar nazaj.

Strelni jarki v Flandriji.

Nemci imajo v Flandriji povsod dvojno vrsto strelnih jarkov. Prva vrsta služi tistim, ki stoje v ognju, druga vrsta je pa samo pribežališče čet, ki tam počivajo. Vsak večer se prva vrsta namdomesti s četami iz druge vrste. Tako se čete vedno izmenjujejo vsakih 24 ur. Jarki v drugi vrsti so jako dobro napravljeni. Tla so pokrita s plahitami in preprogami. Jarki so popolnoma zakriti in zaprti proti strani sovražnika. Tako so vojaki varni pred snegom, dežjem, sovražnimi topovi in strelj infanterije. Sovražnik jed jarkov tudi ne obstreljuje, ker so preveč skriti.

Le tu in tam pade kaka granata. Vojaki se počujajo v teh jarkih čisto dobro. Kramljajo, pojo in kvartajo. Včasih si tudi kaj dobrega privoščijo, če imajo kak aparat za kuhanje s sabo. Zato je pa življenje v jarkih prve vrste bolj resno. Ti jarki so oddaljeni od sovražnika komaj 800 do 1000 metrov in so proti sovražniku odprti. Vojaki v teh jarkih imajo veliko prestat vsled dežja in snega. Noč in dan morajo biti na straži, kajti vsak trenutek jim prinese lahko kakor razočaranje. V prvih jarkih ostaja vsak vojak po 24 ur, potem ga zamenja tovariš iz druge vrste jarkov. Vsak mora vzeti s seboj za 24 ur hrane. Včasih nanese bitka, da morajo čete več kot 24 ur v prvih jarkih tičati.

V takih slučajih skušajo hrano v jarkih spraviti ponoči. Sicer je pa vedno nekaj hrane v jarkih, da služi za vsako potrebo. Ranjenci

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota. Sedišče v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: F. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Brookdock, Pa.

Fodpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Maherton, O.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn.

Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

Kaupnik: LOUIN KASTELIC, Box 583, Salida, Colo.

VREHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NAZORNICI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.

PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kan.

JOHN VOGRICH, 444-6th St., La Salle, Ill.

JOHN AUSEC, 6413 Matka Ave., Cleveland, O.

JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

FOROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.

JOSEPH PISHLAR, 308-6th St., Rock Springs, Wyo.

GREGOR PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOZEF MERTEL, od društva št. 1., Ely, Minn.

ALOIS CHAMPA, 308-6th St., Ely, Minn.

JOHN KOVACH, Box 365, od društva št. 114., Ely, Minn.

Vsi dopisi tikajoči se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo stralo.

Dravtveno glasilo: "GLAS NARODA".

Tri Micke.

Povest za radovedne ljudi. (Spisal Marko).

—

Ako vam bi povedal to-le povest: Bile so tri Micke včasih pridne, včasih sitne. Nekoč so šle v veliko kavarno na Glavnem trgu pit kavo. Mati jim je branila, jih svarila, a Micke niso ubogale, šle so. V kavarni se je svetlikalo, da je jemalo Mickam pogled. Kavarnar njih je kregal, a Micke so ostale neproporne ter si vkljub vsem grožnjam naročile kavo, popile jo, plačale in odšle žive, vsaka s svojo glavno.

Rekel sem, ako vam bi povedal to povest, bi rekli, da je pravljica, tako skrivnostno, tako čudno je glasil. Pa ni ne pravljica, tudi bajka ne, temveč prava, resnična povest, kakor se je dogodila v norem pustnem času.

V mestu so pridedili slovenski rokodelci veliko pustno veselico. Reditelji so si dolgo časa bejili glave, kako bi privabili ljudi, povečali veselje na veselici in pomnožili denar v blagajni. Srečala jih je srečna misel, da so se spomnili vrliga pevskega zbora iz bližnje vasi. Naprosili so ga in pevski zbor, pri katerem so prepevale naše 3 Micke, se je zadovoljno odzval.

Peveci niso prišli le pravočasno, ampak celo pred časom v mesto, tako, da so morale čakati Micke več kot 2 uri. Kaj naj počnejo, da si prikrajšajo čakanje? Knezova Miccka, ki je pela sopran, si je izmislila nekaj prav čudnega. Morda je bil njen predlog zato tako čuden, ker jo je bolela glava, morda zato, ker je bila nemirna radi nastopa pred mestnim občinstvom; naj že bo kakor hoče, Miccka je predlagala:

"Boli me glava, pojdemo v kavarno pit kavo."

Obe tovarišici sta jo pogledali, kakor bi je ne bili še nikoli videli, Mickina mati pa, ki se je tudi nameravala pridružiti poslušalcem vrliga zbora, je dejala:

"Ali si ob pamet, da govoriš kaj takega?"

Tovarišici sta se spogledala in na tihem pritrtili materinim besedam, Micke pa ta obsodba ni prestrašila, niti zbegala; popolno ma resno je ponovila:

"Pojdimo v kavarno, vsaj za šest ur."

"Da nas naženejo", menila je prva Miccka, kateri je načrt nekoliko ugajal.

"Se v sobo ne pridemo", so dila je druga, ki je bila manj korajzna.

"Denar imamo, kaj nam morejo", opominjala je zopet Knezova.

ni ravno tako radi srebljeno kakor oni? Vrat nam ne bodo pokazali kar tako."

"Oh, Miccka, jaz kar ne grem", vzdihovala je prva tovarišica.

"Jaz pa že celo ne", namrdnila se je druga.

"Gremo v Rokodelski dom", svetlovala je mati.

"Se naveličali se ga boste. Glejte, še 2 uri imamo časa, zakaj ne bi napravile šale ter pogledale v kavarno, kakšna je od znotraj."

Mickina prepričevalna beseda je napravila velik utis: obe tovarišici sta začeli prevdarjati in razlogov je bilo proti kavarni, za kavarno le nekaj ip se ti bolj borni.

Knezova je kmalu uganila, kaj se godi v tovarišicah, zato je sklenila, napraviti glavni napad na nasprotujoči trdnjavo. Previdno je začela govoriti:

"Poslušajte me! Načrt je res nekoliko čuden in nenavaden; toda pomislite: Ali ni zdaj predpust, čas šale in norecv? Zakaj ne bi napravile se me tri nekaj šalčevega, nekaj posebnega, čemur bi se lahko pozneje smejale? Moj načrt je ta-le: Mi tri gremo v kavarno, naročimo si kavo, plačamo jo in odidemo; seveda se moramo pri tem držati korajžno in neustrašeno. Pojdimo!"

Led je bil prebit, tovarišici pridobljeni, le mati je odkimavala z glavo ter govorila bolj zanesljivo:

"Nori svet, nora mladina! Kaj vse si ne izmisliš!"

Nato je rekla hčerki:

"Če vas tri naženejo, se vam bom smejala. Bodite vendar pametne."

"Oh pametne pa že", vskliknile so vse tri kakor bi bile razžaljene, da jih mati opominja s pametjo. Ta razlog in pa navdušena beseda Mickina, sta povzročila, da so bile vse tri pripravljene, iti pit kavo v veliko kavarno na Glavnem trgu.

Mati je odšla v Rokodelski dom, Micke pa so odkorakale proti kavarni prav lepo po vrsti kakor po hiše v Trsti. Knezova je šla prva, za njo pa ostali dve Miccki, ki so se navduševale med seboj:

"To bo nekaj za pust, to bo šala."

Ko so stopile pri glavnih vratih čez prag, so se spomnile, da nimajo gospodskih klobukov in tedaj jih je zaskrbelo. Pogum je plahnel in se krčil kakor pene na solnen, in vrnile bi se bile, ako ne bi videle pred seboj Knezove, ki je pogumno korakala po stopnicah navzgor. Ko so dospеле v prvo nadstropje, naletele so na prvo oviro: v nemiru in strahu so pozabile, kje je vhod in zahod in vsled tega tudi, na kateri strani je vhod v kavarniško sobo. Treba je bilo posvetovanja, kajti v tuji hiši in še taki, ni bilo varno poskušati vrat ter iskati pravega vhoda v dvorano. Knezova je poslušala in ugibala, kje bi bilo največ šuma in diranja, to-

varišici pa sta prigovarjali in silili, da se vrnejo.

"Če smo že tako daleč, kaj bi hodile nazaj", se je razjezila Knezova in se urno obrnila na desno, od koder je slišala korake.

Pri visokih vratih se je pojavil debelušast človek, ki so ga obsodile Micke za natakarkarja. Ko je zagledal trojico Mick, se je začel ni si vedel razlagati, kaj bi hotela 3 kmetska dekleta ob tem času v kavarni. Da so prišle pit kavo, na to se niti ni spomnil: zato jih je nagovoril hladno:

"Kaj pa hočete tukaj?"

"Kavo smo prišle piti", odgovorila mu je Knezova korajžno; tovarišici sta pritrtili.

Natakarkar se je prisiljeno nasmehal in še bolj debelo pogledal čudne goste.

"Ali ni tukaj kavarna? Peljite nas v sobo ter prinesite vsaki skodelico kave."

"Kavarna je tukaj pa ne za vas"

"Ne za nas? Za koga pa?"

Mickam so se bliskale oči, v srdu in glasu pa se je poznala jeza.

"Tukaj so prostori za gospodo", besedičil je polizan možakar ter pokrčkal v samozavesti roke na prsih.

"A tako! Za gospodo so ti prostori? Kaj pa je potem za nas, priproste ljudi?"

"Spodaj v prithlju", bil je kratak odgovor natakarkarjev.

Mickam je bilo zadosti. Dozdaj so se pogajale za vstop mirno in previdno, kakor se spodobi v tuji hiši, ponizanje in razžaljenje natakarkarja pa jih je razžaljilo in razkačilo ko le kaj. Ponos in čast sta zahtevala, da se postavijo pred natakarkarjem ter ne odnehajo niti za korak.

"Mi imamo ravno tak demar kakor gospoda", govorila je Knezova za vse tri, "radovedne smo, zakaj me ne bi dobile za isti denar istih stvari."

Micka je udarila na pravo struno, ko je omenila denar; in prav tukaj se je pokazala njegova ogromna moč, kajti natakarkar je molče odprl kavarniške vrata, da so lahko vstopile kavaželjne Micke.

Ampak zdaj! Počasi in previdno so korakale Micke za natakarkarjem ter naenkrt znašle sredi luči in sijaja. Vse okrog njih: strop, stene, tla, vse je bliščalo in sililo, da je vzelo Mickam pogled. Ko so se nekoliko privadile prostoru in luči, zagledale so pred seboj celo vrsto radovednih obrazov.

"Hm, to je gospoda", pomislile so vse hkrati.

"Tja v sredo sobe ne pojdemo", šepnila je Knezova, ki je postala v sijaju in razkošju kavarniške dvorane pohlevnejša in manj mogočna.

"Tja k peči v kot se vsedimo, da nas ne bodo toliko zijali." Pohlevne Micke so si poiskale mizo v kotu, kjer so nameravale odtegniti radovednim pogledom številne gospode. Vkljub temu so bile nekaj časa središče zabave in šale napudrjenih gospodov in navernejših gospej; nič ni pomagalo, da so si naročile kavo ter jo začele piti na isti način ko gospoda. Vse sladkor, kolikor so ga dobile poleg kave, so zmetale v ujo, a kava je bila grenka, vsaj tako se je zdelo Mickam, ki so se sedele v kavarni kakor na trnju. Spoznale so, da res ne spadajo v kavarno, četudi imajo svoj denar. A da bi svoj položaj vsaj nekoliko izboljšale, snele so robece z glav ter se s tem nekoliko približale gospodskim glavam, ki so skoro vedno odkrite.

Gospoda se je končno naveličala zijati v trojico priprostih Mick, ka pa so se oddahnile ter se začele gibati prosteje. Najprej so si ogledale veliko, prostorno dvorano z vsemi naredbami in okraski. Da so jim pri tem ogledala najbolj ugajala, ni treba praviti: pač pa so pogrešale svetlih podob in križa v kotu, in to jim je vzelo vse veselje do kavarne. Rade bi bile takoj odšle, a niso mogle, ker so morale svojo ulogo odigrati do konca, sicer bi se bile zopet izpostavile smehu in šalam.

Oditi morajo ravno tako dostojanstveno kakor so prišle, kajti osmešiti se niso hotele, četudi je bil predpustni čas; zato so se začele po tihem pogovarjati, kakor so videle gospodo okrog drugih miz. Bojazen je prešla, strah je minil in začele so se smejati svojemu obisku.

"V kavarno smo pa le prišle!" dejala je Knezova.

"In kava je čisto za nič", pripomnila je druga.

"Kakšen bo le račun", zaskrbelo je tretjo, ki ni imela preveč denarja.

"Odrli nas ne bodo", je rekla Knezova, "sicer pa že lahko položimo natakarkarja."

Prišel je natakarkar ter jim napravil račun, vsaki po 40 vin.

"Pa še ni tako drago kakor smo mislile", menile so vse tri ter si napravljale robece.

Kavarno so si bolj in manj ogledale, tudi gospodo so presodile, kolikor se jim je posrečilo mimogrede, zato so sklenile oditi. Prva je zopet korakala Knezova, za njo pa ostali dve, seveda zopet po vrsti; še celo lahko noč so voščile, ko so zapirale vrata.

Po preteku pol ure so prišle zopet na prosto na Glavni trg. Oddahnile so se in zahvalile Boga, da so se tako srečno vrnile, kajti strahu in zadrege so prestale v tem kratkem času več nego včasih cel teden. Toda kaj strah, kaj neperijazni gosposki obraz! Micke so bile v kavarni, in sicer v tisti veliki kavarni in ljubljani, in to jih je povševalo, da so nosile glave pokoneci kakor tri prinčezinje.

"Ali ste se napile kave", pošalila se je mati žnjimi.

"Smo", dejale so vse tri ponosno, "in še prav dobra je bila."

Baje še nikdar niso tako lepo pele tiste tri Micke kakor tisti večer, ko so bile v kavarni. In kadar pridejo skupaj na pogovor, vselej končajo z besedami: —

"Dobra je pa le bila kava v kavarni!"

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

tedaj bo njegovo trdnjavo zidanih utrb in starih topov razrušil prvi strel. In ker se je hotel prodirajočim Nemcem bolj uspešno ustavljati, je sklenil z vso posadko izpasti iz mesta in jih na odprtem polju pobiti prej kakor bi Nemci obkrožili mesto. Toda ta njegova premišljevanja so morala biti precej dolga, zakaj njegove junaški sklepe je prišel najmanj 24 ur prekasno; kajti, ko je res s svojimi četami napravil izpad iz mesta, je zadel na nemške čete, ki so bile tu že 24 ur, in tako je bil s svojimi možmi ujet. Tedaj se je fort, v katerem je ostala samo ena stotinja, udal in niti en strel ni padel.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Ranjenci in bolniki. Pred kratkim se je pripeljalo v Ljubljano 420 ranjencev, med njimi 120 težkih slučajev. S tem transportom je dospelo tudi 6 častnikov. Mnogo vojakov je imelo hude ozebljene. V Ljubljano je dospel pri tem transportu en ranjenec mrtev, eden pa je baje že med potjo umrl in so ga pustili v neki drugi postaji. Dva sumljivo bolna častnika so odpeljali takoj z infekcijskim vozom v infekcijski oddelk deželne bolnišnice, ostale vojake pa so nastanili v infanterijski vojašnici pešpolka št. 27. Po narodnosti so vojaki tega transporta izvečine Nemci in Madžari. Drugi transport se je pripeljal naslednji dan zjutraj. Ta transport je štel 690 lažje in 53 težko ranjenih. Ranjenih častnikov pri tem transportu ni bilo, mnogo pa je bilo vojakov z ozebljenimi na rokah ali nogah. Ti vojaki so bili v Debrečinu na Ogrskem 4 dni v karanteni. Od teh je prišlo 200 lažje ranjenih in bolnih ter 20 težko ranjenih v infanterijsko vojašnico, 33 v Mladiko in ostali v obrtno šolo. Dva težko ranjena sta pozneje umrla, 4 težko ranjenim vojakom gre zelo slabo. V tem transportu je bilo prav mnogo naših domačinov. Prvi transport je odpravilo ljubljansko gasilno in reševalno društvo do pol 2. ponoči, to pa zato, ker je bilo treba dati vojakom okrepčila kave, čaja in kruha, kar jim je delilo vojaštvo na kolodvoru postavljene kuhinje. Tudi je bilo treba ravnati z velikim številom težko ranjenih bolj oprezno in zlasti prevažanje težko bolnih je zahtevalo mnogo časa. Z drugim transportom je končalo reševalno društvo do pol 8. zjutraj. Ranjen je bil na južnem bojišču revizor "Zadružne zveze" Valentin Oblak. Sedaj je v bolnišnici v Valjevu. — Z južnega bojišča se je vrnil ranjen uradnik deželnega odbora kranjskega poročnik Potokar. Kroglja mu je prodrla levo stran obraza in izšla za levim ušesom. Odklikovanje. C. in kr. polkovnik in poveljnik 10. poljskega topničarskega polka Friderik Širca (slovenski skladatelj Risto Savin) je odlikovan z redom železne krošnje III. razreda za vojno dekoracijo. — Na južnem bojišču je bil odlikovan za hrabrost pred sovražnikom z vojaškim zaslužnim križcem z vojno dekoracijo brat jamskega oskrbnika v Postojni stotnik Vilhalld Perko. — 7. lovski bataljon, pri katerem so večina Slovenci, je dobil dne 3. decembra 30 hrabrostnih svetinj. Med odlikovanimi so iz Ljubljane: Ksando Tušek, Lovrene Šlibar, Fran Kosec in Ivan Slapničar. — Josip Miklavžič, c. kr. sodnik kancelist v Novem mestu, sedaj črnovojnik, je bil za zasluge za Rdeči križ odlikovan s častno kolajno. — S srebrno kolajno za hrabrost pred sovražnikom je bil odlikovan slovenski dragonec Jernej Kirbiš od dragonskega polka št. 5. Odklikovani slovenski častnik. Julij Cesar, nadporočnik pri 55. pešpolku in sin občasno postojanih slovenskih starišev v Ljubljani, je bil v bitki pri Przemyslu težko ranjen in se sedaj nahaja v Budimpešti v bolnišnici. Zaradi hrabrega nastopa pred sovražnikom je bil odlikovan s svetinjo "signum laudis". Pogreša se Matija Valenčič, četovodja 11. stotnije 17. pešpolka. Od 1. septembra ni nobene vesti o njem. Po njem poizveduje njegovo oče Nace Valenčič in Stružniku pri St. Petru na Krasu. Padel je na severnem bojišču Franc Kotar, pismonoša iz Kandije. Svoji ženi je pogosto dopisoval z bojnega polja, da je zdrav. Dne 7. decembra je pa prišla brzjavka, da je Kotar od šrapnela zadet umrl. — Na severnem bojišču je padel v bitki pri vasici Vinici orožniški stražmojster Ivan Sedej. Služboval je več časa v Trbižu na Gorenjskem. Novi poveljnik 27. pešpolka. Zadnje čase je poveljeval 27. pešpolku polkovnik Julij Lustig pl. Preenfeld, ki je pa prevzel poveljstvo neke brigade. Polku zdaj poveljuje podpolkovnik Jurij Schneider. V ruskem ujetništvu se nahaja Ivan Pokrat, katerega so Rusi dne 23. novembra ujeli z nekaterimi drugimi vojaki. V ruskem ujetništvu. Uslužbenec tvrdke Iv. Bonaž v Ljubljani Frana Pavloviča so ranjenega vjeli Rusi. Po poročilu, ki ga je

prejel Bonaž od nekega poljskega inženirja v Celovcu, se nahaja Pavlovič v bolnišnici v Žitomiru na Ruskem. Se živi. V seznamu št. 77 je dr. Josip Savjovic proglašen za mrtvega. Sedaj se je izkazalo da dr. Savjovic ni mrtev, marveč je bil le na levi roki ranjen. Bil je nekaj časa kot ranjenec v vojašnici 27. pešpolka, sedaj se pa zdravi pri svoji materi doma v Ljubljani. Pogreb barona Heina. Dne 9. decembra je bil na Dunaju pogreb bivšega deželnega predsednika na Kranjskem, barona Viktorja Heina. Blagoslovljenja so se udeležili knez Montenuovo s soprogo, ministrski predsednik grof Stürgkh, ministra baron Heindl in baron Burian, nižjeavstrijski cesarjev namestnik in predsednik vrhovnega računskega dvora. Cesar je poslal vdovi sožaljni brzjav. Kondolirali so nadalje: nadvojvoda Ludovik Viktor in nadvojvodinja Marija Terezija in Marija Annunziata. Mestna občina ljubljanska se pogreba ni mogla udeležiti, ker je bila prekasno obveščena. Mesto venca na pokojnikovo krsto je darovala mestna občina primerno svoto za Rdeči križ. Umrl je v Ljubljani na Poljanski cesti št. 32 znani gostilničar in posestnik Jernej Kalan. Požar je izbruhnil pri občinskem predstojniku Mateju Janežiču v Zgornjih Domžalah. Požar je uničil shrambo za orodje, ledenico in hlev. Škode je 1900 K. Nezgode. Zidarski vajenec Oto Krainer je padel med delom s strehe poslopja državnega kolodvora v Spodnji Šiški ter se močno poškodoval. — Hlapec Miha Hvalič je hotel zvaliti v ljubljanski artiljerijski vojašnici sod vina, spodrsnilo mu je in sod je sel čez njega ter ga nevarno poškodoval na prsih in obeh nogih. Drzni ljudje. "Jaz sem iz Galicije", tako je bil že marsikdo pozdravljen od siromašnih galiskih beguncem. Ker milosrdni ljudje tem siromakom (posebno mnogo je žensk) radi kaj darujejo, so jih začele tudi naše "beračice po poklicu" posnemati. Predrzne so tako, da ti pridejo celo v zasebno stanovanje ter moledujejo: "Jaz sem iz Galicije" ali "Jaz sem iz Przemysla". Naprej pa ne gre. Ako molčiš ter sežeš v žep, misliš, da si pomagal begunka, pa si domači navihani beračici, ki je čisto še deložnata; ako jo pa kaj vprašaš, jo pa tiho odkuri dalje, boječ se, da se z materinščino ne izda. A še drznejši slučaj se je že zgodil. Pojavil se je domač začasni pohabljavec ter poprosil pri neznanih ljudeh milosrdne za svoje otročice, katerih da ima celo kopico, a je bil v Galiciji ranjen, sedaj morajo pa ubožci stradati, ker še zaslužiti ne morejo. Kdo bi se ga ne usmilil? Kako je pa bila stranka presenečena, ko je pozneje izvedela, da "črnovojnik" Galicije še nikdar videl ni. Napad. Te dni je bilo neko 23-letno slaboumo dekle iz Stanežič na poti domov iz St. Vida napadeno. Na njeno vpitje je prišel njen oče, pred katerim je napadalec zbežal. Zasedovali so ga in prijeli ter spoznali v napadalec nekega 19letnega dnmarnja iz onega kraja. Oddali so ga deželnemu sodišču. Z nožem. V Zagorju je bil 31-letni rudar Josip Vozelj na cesti v Loke od sodelavca iz neznanega vzroka napaden in z nožem tako močno poškodovan, da so ga morali prepeljati v bolnišnico. Težko poškodovan. Dne 9. dec. zvečer je prišlo v bližini klavnice v Ljubljani do rabuke med dvema zidarskima pomočnikoma. Obdelavala sta se s pestmi in premetavala po blatu, nato je potegnil eden nož in zabodel drugega v roko. Ponočni napad. Iz Rakitnika pri Postojni poročajo: Pred kratkim se je pripeljal neznan zlikovec v sobo, kjer je spala soproga trgovca Durjave, v očitvidnem namenu, da izvrši tatvino. Gospa Durjava se je vzdubila in tatu pregnala. Njen sin ga je nekaj časa zasledoval z revolverjem v roki, toda zlikovec je ušel. Tatvina. Neki na Radeckega cesti v Ljubljani stanujoči hišnici je bilo ukradenih 140 K. Na sumu je neka brezposelna dekla, ki jo je večkrat obiskala. — Čevljarški vajenec, ki je popravilal že en teden pri posestniku Ivanu Jerebu obuvala, je ukradel svojemu delodajalcu 16 K. Jereb je dal vajenca preiskati in našli so pri njem pod srajco ukradeni denar.

Vlom. Te dni je bilo vmljeno v kajžo prevzitarice Barbare Klemenčičeve v Kamnem vrhu, občina Gradišče. Neznani storilec je ukradel 60 kg fižola, nad 100 kg pšenice, 3 kose domačega platna in veliko ruto. — Posestniku Ivanu Hribarju iz Žirovnice pri Cerkljici je bilo iz nezaklenjene posode polagoma ukradenih 250 kron. Stori je to neki 17letni fant, ki je prihajal večkrat na obisk ter izvršil neopažen tatvino. Vlom. Neznani zlikovec so vdrl v vinsko klet trgovca Antona Bizjaka v Zalogu pri Postojni ter odnesli pet litrov zganja. Nato so obiskali trgovino ter vzeli iz blagajne 15 K denarja. Konečno so pobrali v kuhinji nekaj jedil ter brez sledu izginili. Drva so kradli. Posestniku Simonu Smonu v Nadgorici je zmanjkovalo v gozdu drv, ne da bi bil mogel izslediti tatov. Te dni se je skrtil v gozdu in pazil. Kmalu sta prišla dva fanta z nekim dekletom ter so začeli sekati. Smon je skočil iz skrivališča, narkar so oni zbežali. Spoznal jih je in ovadil. Roparski napad. Posestnika Janeza Rudolfa iz Hobovš v občini Oslice je napadel konecem novembra neki dnmarn na poti znanj Zavodenj ter ga pobil na tla. Na tleh ga je še davil in ga hotel z nožem suniti ter mu preiskati žep. Ob pravem času je prišel še sin nekega posestnika. Medtem je napadalec zbežal ter odnesel s seboj culico z živili. Pozneje so ga aretirali in oddali okr. sodišču v Skofji Loki. Konja ušla. Pred par dnevi je neki izvozeč ustavlil na Brodu ob Savi pri Koširju ter se šel nekoliko pokrepčati, konja je pustil pa zunaj prepuščena sama sebi. Ko sta se naveličala tam stati, sta ušla in zavila v grmovje, kjer sta se zapletla in tako morala počakati rešitve. Našli sta ju dve dekleti, ki sta tam nabirali sluhlad, ter ju privedli gospodarju nazaj.

bojišču. Po njem poizveduje Jože Stibil v Barkovljah pri Trstu. KOROŠKO. Pobegli ruski vjetniki. V Ukvalah pri Trbižu so prijeli 3 pobegle ruske vjetnike, 2 enoletna prostovoljca in 1 stotnika. Bili so v civilnih oblekah in so prišli tja-kaj peš. Utekli so iz vjetniškega taborišča na Ogrskem najprvo na Dunaj in od tam v Beljak. Tu jim je očitvidno pošel denar, zato so svojo pot nadaljevali peš. Imeli so namen, uteči preko meje v Italijo, odkoder bi se potem lahko vrnili v domovino. Izročili so jih sodišču v Trbižu, ki jih je te dni dalo prepeljati v Gradec. Nesreča. Iz Celovca poročajo: Dne 4. dec. zjutraj se je zgodila v predoru pod Karavankami med Jesenicami in Področje velika železniška nesreča. V predoru so bili na enem tiru štirje delavci, ki so nekaj popravljali. Predor ima sicer dva tira in tudi delovodja je delavce opozoril, da gre od Področja proti Jesenicam jutranji brzovlak. Delavci so se sicer izognili, a v naglici in zmešnjavi so prišli vsi štirje na napačni tir, tako da jih je stroj zgrabil in vrgel ob steno v predoru. Vsi štirje so bili nevarno ranjeni; prepeljali so jih v bolnišnico v Beljak, a težko da bodo okrevali tako hitro. BOSNA. Atentatorja na prestolonaslednika nadvojvodo Frana Ferdinanda in njegovo soprogo vojvodinjo Hohenburg, Principa in Čabrino-viča, so iz Sarajeva prepeljali v neko kaznilnico na Českem. Zgodilo se je to tajno, tako da v Sarajevu o transportu niso vedeli. Oba zločince so so prepeljali vklejnena v zaprtem vozu na kolodvor, odkoder sta odpotovala preko Zagreba. Prestala bosta kazen v neki češki trdnjavi. ZAHVALA. Društvo Slovenski Bratje št. 23 S. D. P. Z. v Coketon, W. Va., se iskreno zahvaljuje Slovenski premogarski godbi, katereja je brezplačno igrala na naši plesni veselici dne 26. decembra 1914. Lepo se zahvaljujemo društvu Slovenski Godzar št. 217 S. N. P. J. v Davis, W. Va., katerega člani so se tako polnoštevno udeležili naše veselice. Lepo hvalo izrekliamo tudi odboru omenjenega društva za znesek \$5, katerega je podarilo naši društveni blagajni. Nikakor nam ne gre iz spomina A. Božič in Fr. Vavtar, katereja sta se tako vrolo obnašala pri razprodaji ter s tem veliko pripomogla v prid društvene blagajne, za kar jima izrekamo lepo hvalo. Posebno se zahvaljujemo vrli Slovenki in trgovki z jestvinami Mrs. Antoniji Korenčan v Thomas, W. Va., katereja nam je preskrbelala vse potrebno, za kar smo jo naprosili, ter vse darovala v korist društvene blagajne. Tem potom ji izrekamo našo najiskrenejšo hvalo. Tukajšnjemu slovenskemu občinstvu pripravomamo, da podpira edino le slovensko podjetje v Thomas, W. Va. Držimo se gesla: "Svoji k svojim!" Se enkrat srčna hvala vsem, kateri ste nam pripomogli k lepši zabavi in dobremu uspehu. V enakem slučaju hočemo tudi mi ostati zvesti vam. Odbor dr. Slov. Bratje.

Slovensko-Amerikanski KOLEDAR za leto 1915 Sedaj smo začeli razpošiljati naš Koledar za leto 1915 onim, ki so nam že poslali naročnino. — Letošnji koledar je izvanredno zanimiv ter vsebuje med drugim številnim čtivom tudi znamenito razpravo načelnika tajne službe Združenih držav, Williama J. Flyna: "ČRNA ROKA IN NJE DELOVANJE", v kateri popisuje pisatelj resnično zgodbo, kako je s svojimi pomočniki zasledoval in konečno ugonobil zločinsko družbo, ki živi od izsiljevanj, ponarejanj in zavratnih umorov. Že sama ta povest je vredna male svote. Poleg tega je še nebroj drugega zanimivega, počenega in zabavnega čtiva. Priprčani smo, da bo letošnji Koledar izvanredno ugal našim čitateljem. Cena: 30c. Ker je valed uvedbe pakete pošte poštnina za Koledar različna, veljajo za posamezne države sledeče cene: Koledar stane 30 centov s poštnino vred za sledeče države: Connecticut, Rhode Island, Delaware, District of Columbia, Maryland, Massachusetts, New Jersey, New York, New Hampshire, Ohio, Pennsylvania, Vermont. Koledar stane 35 centov s poštnino vred za sledeče države: Alabama, Maine, Florida, Georgia, Arkansas, Illinois, Indiana, Louisiana, Iowa, Oklahoma, Kentucky, Kansas, Michigan, Minnesota, Mississippi, Montana, North Dakota, South Dakota, North Carolina, South Carolina, Nebraska, Tennessee, Virginia, West Virginia, Wisconsin. Za še bolj oddaljene države stane Koledar 40 centov s poštnino vred. — Te države so: California, Washington, Oregon, Nevada, Arizona, Colorado, New Mexico, Wyoming, Utah in Idaho. V naši podružnici Frank Sakser, 6104 St. Clair Ave., Cleveland, O., pri L. Balantu v Barbertonu, O., in pri Frank Lebenu v Forest City, Pa., pri Charlesu Zgoncu in pri Jakobu Petrichu v Chisholm, Minn., pri Chas. Karlingerju, 3942 St. Clair Avenue, Cleveland, O., pri Antonu Kikelju, 1116 Franklin Ave., Youngstown, Ohio, pri Ivanu Pajku v novi zlatarski trgovini nasproti Conemaugh pivovarni na Chestnut St., Conemaugh, Pa., se prodaja naš Koledar po 30 centov. Kdor naroči Koledar, naj se ozira na te cene. Naročite ga pri: SLOVENIC PUBLISHING CO 82 Cortlandt St., New York City HARMONIKE bedel kakor nekoli vrsto izdelajemo in popravljamo po najnižjih cenah, a daleč trpečno in neselljivo. V popravilo nam prinese vsako polje, ker sem se nad 15 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravilo vsemu stranje kakor vse druge harmonike or računam po delu kakor koli kdo sva tava brez nadaljnih vprašanj. JOHN WENZEL 1017 E. 62. St., Cleveland, Ohio.

Frank Petkovšek Javni Notar (Notary Public) 718-720 MARKET STREET WAUKEGAN, ILL. PRODAJA fina vina, izvrstne smotke, patentirana zcravila. PRODAJA vošne listke vseh rekomentar-skih črt. POŠILJA denarj v stari kraj neselljivo in pošteno. UPRAVLJA vse v notarski posel spadajoča dela. Po znižani ceni! Amerika in Amerikanci. Special Rev. J. M. Trunk je dobiti poštine prosto za \$2.50. Knjiga je vezana v platno in za spomin jako prilična. Založnik je imel veliko stroškov in se mu nikakor n izplačala, zato je cena znižana, da se vsaj deloma pokrijejo veliki stroški. Dobiti je pri: Slovenic Publishing Company, 82 Cortlandt Street, New York, N. Y. DOMAČA NARAVNA OHIO — VINA kakor Delaware, Catawba, Iwes, in Conkord prodaja JOSIP SVETE 1780-82 E. 28th St., Lorain, Ohio. Concord rudeče vino: Catwaba belo vino: Sod 6 gal. \$ 5.50 Sod 6 gal. \$ 7.00 Sod 10 gal. \$ 8.00 Sod 10 gal. \$ 11.00 Sod 25 gal. \$ 16.50 Sod 25 gal. \$ 24.00 Sod 50 gal. \$ 30.00 Sod 50 gal. \$ 42.50 Delaware belo vino, sod 10 galon \$13.00. Sod, 25 galon \$26.00. Sod 50 galon \$50.00. Pri vseh teh cenah je vojni davek že uračunan. Vina so popolnoma naravna, za kar jamčim. Naročila je pridejati denar ali Money Order.

ŠTAJERSKO. Padel je na severnem bojišču orožniški nazivni stražmojster Jožef Rak. Ruski vojak umrl. V Gradcu so pokopali nekega ruskega vjetnika, ki je podlegel svojim ranam. Pogreba so se udeležili njegovi vjeti tovariši vojaki. V ruskem vjetništvu se nahajajo nadporočnik Pirker in rez. poročnika Kmet in Radošek, vsi od 87. pešpolka v Celju. Pogreša se o 19. oktobra Fran Hauptmann, ki je bil pridržen 18. stotniji 27. domobranskega polka. Po njem poizveduje I. Zadravec v Srečišču. Na azijski koleri obolel je v Celju neki vojak 87. pešpolka, ki je došel s severnega bojišča. Bakteriološko preiskavo je izvršil c. kr. higijski zavod v Gradcu. Kozaški konji. Mariborski meščan Lieninger je kupil na Ogrskem 8 kozaških konjev in jih spravil v Maribor. Smrtna kosa. V mariborski bolnišnici je umrl ptujski trgovec Julij Pouch. Na severnem bojišču se je nalezel neke bolezni, ki ga je umorila. Prepeljali so ga v Ptuj, kjer je pokopan ob strani svoje matere. — Pri Sv. Andražu v Slov. goricah je umrl veleposestniški sin Feliks Ilesič, sin dobroznane rodbine. — V Novi vasi pri Mariboru je preminul 85letni zasebnik Ivan Kaiba. — Dne 8. dec. je umrl upokojeni okrajni zdravnik dr. Herman Koeh. — V Celju je umrl Janko Dolinšek, trgovski sotrudnik. Mrtvo truplo našel. Pri Belih vodah je našel posestnik Gontnik v nekem jarku mrtvo, že skoraj razpadlo človeško truplo, ki je po sodbi zdravnikov ležalo že najmanj eno leto v jarku. Kdo je bil mrtvee, se ni moglo dognati. PRIMORSKO. Padel je pri Belgradu Anton Kavčič, graščak v Gorici pri Pregradi. Prepeljali so ga v domovino. Pogreša se Lojze Macarol, nadučitelj v Šempolaju pri Nabrežini, ki so ga menda zadnjikrat videli okoli 10. oktobra ob reki San, kjer je vsled slabosti baje zastal. Umrl je v Boven učitelj Josip Gvanin. Novo sodnijsko postopje. Notranje ministristvo je odločilo, naj se dela za novo sodnijsko palačo v Trstu razpišejo, da se tako preskrbi nekaj dela podjetnikom v južnih pokrajinah. Dela so bila te dni razpisana v graških listih. Pogreša se že od 2. oktobra Alojzij Kerže od 27. domobranskega pehotnega polka, 1. nadomestna stotnija. Bil je na severnem

OPOMIN. Vse one, ki mi dolgujejo na hrani že tri leta, opominjam, da poravnajo, če ne, jih bom moral na en ali drugi način obiskati. Anton Božič, Cliff Mine, Pa. (12-14-1) Iščem svojega brata FRANKA URESK. Pred nedavno je bil v Jolietu, Ill. Prosim, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi javi, ali naj se pa sam oglasi. — Ferdinand Uresk, 1920 S. 14. St., Springfield, Ill. (12-13-1) Pouk v angleščini. Prva in edina Slovenska Korespondenčna Šola. Podučuje angleščino po najnovejši metodi od treh do šest mesecev, potom dopisovanja pišite za pojasnila. Slovenska Korespondenčna Šola 6119 St. Clair Ave., Cleveland, O. Avstrijsko Srbsko Ruska Vojska. Dobili smo iz Ljubljane knjigo s tem naslovom, z lepimi slikami. To je prva knjiga o sedanjih vojni v slovenskem jeziku. Dobili smo le 600 komadov. Cena 75c. Kdor jo hoče imeti naj takoj piše ponjo. Dobili smo tudi vojne razglednice Rdečega križa, petero vrst 25c. Cenik pošljemo zastonj. SLOV. KNJIGARNA 535 Washington St., Pittsburgh, Pa.

Zanesljivo pride sedaj denar v staro domovino. Do dobrega sem se prepričal, da dosepejo denarne pošiljatve tudi sedaj zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljatve v sedanjem času 20 do 24 dni. Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino. 100 K velja sedaj \$20 s poštnino vred. FRANK SAKSER 82 Cortlandt Street, New York, N. Y. 6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Zanesljivo pride sedaj denar v staro domovino. Do dobrega sem se prepričal, da dosepejo denarne pošiljatve tudi sedaj zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljatve v sedanjem času 20 do 24 dni. Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino. 100 K velja sedaj \$20 s poštnino vred. FRANK SAKSER 82 Cortlandt Street, New York, N. Y. 6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Zanesljivo pride sedaj denar v staro domovino. Do dobrega sem se prepričal, da dosepejo denarne pošiljatve tudi sedaj zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljatve v sedanjem času 20 do 24 dni. Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino. 100 K velja sedaj \$20 s poštnino vred. FRANK SAKSER 82 Cortlandt Street, New York, N. Y. 6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Košček.

Spisal Milan Pugelj.

Kakor vsaka, tako je bila zanj tudi tista nedelja nenavadno dolga in pusta. Popoldne je sedel v kavarni, listal brez zanimanja po listih, srebral skodelico kave, gledal biljardne kroglice, ki so jih bezali po zeleni mizi elegantno opravljeni gospodje, in se napotil počasi na sprehod. Plačal je, vstal iz mize in gledal dolgo na desno in levo, ker je pozabil, kam je bil ohešil palico in klobuk. Ni bilo drugače, kakor da je stopil v spodnji del kavarne. Tam je našel svoj črni kostorec in palice.

Po ulici je šel počasi kakor človek, ki nima cilja in se dolgočasni. Pri hoji je prekladal svoj čokati život z leve na desno in narobe. Rame so se pri tem zibale in udajale. Stopala je obračal nekoliko na znotraj. Zadaj nad vratnikom se mu je delala mesnata guba, ki je bila posebno debela, kadar se je ozrl. Včasih je segel z levico k malim brkom in jih vlekel v stran, kakor bi mu delale napoto. Pri tem je nekoliko spuščil obraz, stisnil oči in nagubil čelo. Z desno roko se je opriral enolično ob palice.

Prišel je v Maksimilijanovo ulico in šel počasi po njej. Tu mu je naenkrat palo na ramo nekaj težkega. Odkločil je, pogledal plašeno, in mimo oči mu je šinila bela barva. Ozrl se je kvšku, od koder je priletelo, in se pričel mirno in dostojno jeziti.

Taka malomarnost! je mrmljal.

Na trotoarju so ležali beli kosi in drobci mave. Pobral je dva in videl, da je eno roka, a drugo meniška glava. Zgoraj na oknu tretjega nadstropja je slonela kakih trideset let stara prijazna ženska in bila vsa rdeča od zadrege. Izginila je naenkrat in okoli njega je stalo par ljudi, pogledalo, kaj se je zgodilo in slo naprej. Tista ženska, ki je gledala prej skozi okno, je pritekla menadoma po stopnicah v vežo in obstala na pragu. Bila je visoka, črno oblečena, z belim predpasnikom, v lica zdravo rdeča, a oči je imela drobne, temne in majhne.

Prositi, je rekla s tresočim glasom, stokrat oproščenja, gospod!

To je vendar nerodno, je mrmljal in trepal beli prah z rame. Ali ne vidite tega?

Prositi stokrat, je rekla ženska, se boječe smehljala in živотно oči ji je prevlekla vlaga, zgodilo se je popolnoma po nesreči, hudo mi je.

Zamehnul je s palico, se ozrl naprej, se naenkrat nasmehnil in stopil bliže.

To le roko in meniško glavo sem si vzel za spomin. Povej te mi, kaj je to bilo.

Sveti Anton.

Čigav?

Moji! Zdi se mi, da se je zgodil čudež.

Zdaj je pričel nekdo klicati s stopnic:

Ana! Ana!

Oprostite, je rekla, stokrat prosim. Kličejo me, iti moram.

On se je smejal in dejal po premisleku:

Dobro, ali ta čudež mi morate razložiti. Kje in kdaj?

Ženska je zardela, pomolila ozko stopalo izpod krila in vrtala z njim v tla. Povešala je oči kakor šestnajstletno dekle. Odgovorila je tiho:

Tega pa ne vem.

Jaz bi pa rad vedel, je mrmljal veselo on. Dandanes, ko so čudeži tako redki...

Zvečer ob sedmih bi lahko prišla tja zraven v mali drevored.

Ana, Ana! je kričal nekdo s stopnic.

Velja, je rekel on, pomigal z roko, ne da bi se odkril, in šel naprej.

Pogledal je na uro in si razdečal. Zdaj je štiri. Do petih pride lahko daleč iz mesta, večerja v krčmi in se vrne natančno do sedmih. Korakal je počasi mimo komediji, kjer so vabili čudni tuji moški ljudi, naj si gredo ogledat stvari, ki jih niso še nikoli videli. Čutili bodo čustva, ki jih še niso in jih ne bodo nikoli več čutili. Slišali bodo besede, ki jih še niso in jih ne bodo nikdar več ališali. Včasih se je zabaval s takimi stvarmi, pomešal se je med množico in gledal in poslušal. Danes je šel naprej in se nstavil še v velikem belem medvedu, ki je stal v kletki pred prostra-

nim zverinjakom. Živali so ga vedno zanimale.

Zunaj mesta v krčmi je sedel sam. Njegova navada je, da kosi in večerja sam. Pri tem ima rad časopis, in ko je, ga drži onstran krožnika in bere, na kmetih ni časopisov in zato je privlekel iz žepa drobno brošuro, jo položil onstran krožnika in pričel iz nje čitati. Naslov ji je: Nekaj o svetovnem mirovnem razsodišču. Za ljudi, ki sede z njim pri isti mizi ali za drugimi mizami, se ne briga. Vidi se mu, kakor bi jih ne čutil. Čita in včasih prikimna, misli, drugi razpre na široko oči, malo obstane in odmaje. V roke vzame nož in vilice, odreže kosček mesa, pomoči ga v omako, देने v usta in še enkrat odmaje. Vino pije po četrtinkah in napolni kozarec vselej samo do srede. V prvo čašo namaka kruh, potem se obrise krog ust in srebra pijačo počasi in z užitkom.

Ko je videl, da se je pričelo solnce nagibati, je vzel iz žepa uro in pričel nanjo gledati. Bilo je trideset na šest. Ravno prav je, si je mislil, da plačam in grem. In šele spotoma je pričel počasi premišljati o ženski in njenem čudežu. In mislil je tudi o ženskah sploh in sklenil svoje misli kakor vselej: Pogledal je kvšku po oblakih in obzorju in začepetal:

No, moralo bi se zgoditi nekaj posebnega, da bi se jaz oženil.

V drevoreda je bil točno ob sedmi uri. Hodil je gor in dol, brljal roke na hrbtu in v njih palice. Ko je videl mlad parček, ki je šumel po pesku mimo, se je zasmejal.

No, tudi jaz... pogledimo! Njegova znanja je prišla golozlava, a brez belega predpasnika. Šla je oprezno naprej in ga opazovala skrivaj.

Če se ne motim, je dejal on.

Da, — je rekla, — tu sem.

Torej razložite mi čudež.

Saj ni čudež, je dejala, šla z njim in gledala v tla. Nemara je samo uslišana...

Kaj? No, le recite!

Ko ne vem, če je uslišana.

Kdo?

Molitev.

E, draga moja, se je ustavil on, na ta način se ne bova midva ničesar dogovorila. Močete besede, sekate stavke, povsem odkrito, da vas ne razumem.

To so take stvari, je rekla ona, da me je sram pripovedovati, ker sem ženska.

No, potem, je dajal on važno, ne bom tak, da bi vas silil.

Rada bi pa vseeno povedala!

Udaril je s palico po tleh in vzkliknil:

Hej-joj, torej tudi vi!

Kaj?

Prava ženska!

Šla sta nekaj časa tiho naprej in se na koncu obrnila. Po klopih so sedeli mladi ljudje in utihnili, če je šel kdo mimo. Od hlevja je padalo polagoma listje, kakor tihi lahki ptiči. Izmed hiš sem od mesta je ropotal in zvonil tramvaj.

No, je vprašal on, ali se bova kaj pomenila, ali ne. Kako mi slišite?

Povedala bom, kakor je... četudi težko. Veste, jaz bom stara kmalu že trideset let, a sem vedno sama. Ime mi je Ana... Oskrbnica in družabnica sem pri stari gospe. In... vi... gledam, kako to vse gre in teče naprej, in... mislim, da bi mi bilo prav, če bi imela svoje ljudi: tako... moža, otroke. Zato sem hodila v cerkev in mnogo molila... zlasti k sv. Antonu, ker pravijo, da je on priprošnjik za take reči. Saj to, upam, veste... Molila sem vsak dan po en rožni venec in pred godom sv. Antona po tri na dan. Tudi sem povedala vse to spovedniku in rekli so tako: — Kdor si želi, ali katera si želi postenega zakonskega življenja, ta se ne prepregi. Potem sem kupila majhno solico sv. Antona, da sem ga imela tudi doma v svoji izbi. Nosila sem mu nageljni domov. Danes je bilo jako lepo in postavila sem ga na okno, da bi bil tudi on deležen solnea. Okno je bilo odprto, in ker si ne vem razložiti, kako je bilo mogoče, da je padel z okna, se mi dozdeva, kot da je čudež... da!

Ana neha in on se guga tik nje počasi sem in tja. Gleda v tla, poslušal in se prijazno smehlja. Dolgo potem, ko je ona že končala, dvigne glavo, smeje se in kima.

Ta je dobra! Čeprav nisem posebno goreč vernik, a ta sveta prigodba mi je le všeč.

Oh, se prestraši Ana, koliko je pa ura? Mudi se mi, to bo

spet doma nepotrebnih besed!

A je sitna... tista tvoja babura?

Gospa, popravi strahoma Ana. Stara je, to je.

No, pravi on, pa se daj še kaj videti!

Ponuja ji leno roko in ji gleda pozorno v obraz.

Kje? vpraša ona.

No, secimo za zdaj: pojtrajnem ravno tukaj.

Ana odhaja, on gleda za njo in kima.

Visoka je in postavna... mora biti jako zdrava!

(Pride še.)

NOVO! "SVETOVNA VOJNA". Popis pričetka sedanje vojne s 33 lepimi slikami in velikim zemljevidom Avstro-Ogrske.

Čisti dobiček te izdaje se bode oddal "Podpornemu društvu vdov in sirot" padlih slovenskih vojn in sedanji vojni.

Rojaki, pomagajte dobri stvari! Cena zvezka 25¢. Naroča se pri: V. J. KUBELKA.

538 W. 145. St., New York, N. Y. (6-1 sred&pet)

NAZNANILO. Cenjenim rojakom v Clevelandu in v državi Ohio naznanjamo, da jih bo obiskal naš potnik

Mr. OTTO PEZDIR, kateri je pooblaščen pobirati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati pravoveljavna potrdila in ga rojakom topla priporočamo.

S spoštovanjem Upravništvo Glas Naroda.

Farme v slovensko-hrvaški koloniji.

Ako želite kupiti farmo ali zemljo za farmo, ne kupite prej, dokler se ne pripravite, kakšna prilika se vam nudi v slovensko-hrvaški koloniji v okolici Ashlanda v državi Wisconsin. Ta kolonija obstaja sedaj že šesto leto ter je v njej kupilo farme že 150 slovenskih in hrvaških družin.

Slovenci in Hrvati, ki so naseljeni tukaj, imajo razna gospodarska društva, kojih namen je, da pospešujejo blagostanje in napredek slovenskih in hrvaških farmerjev v oni okolici. Zato je dandanes lahko vsakemu našemu človeku pritiči tukaj z gospodarstvom in to z majhnim denarjem. Pišite po naš list "Good's Colonist", kjer lahko podrobneje čitate o teh kolonijah. Pošljemo ga vsakemu zastojni, brez razlike, ako želi kupiti farmo ali ne.

Naslovite: The James W. Good Company, Dep. 54, Ashland, Wis.

OGLAS.

Cenjenim rojakom priporočam svoja NARAVNA VINA iz najboljšega grozdja.

Lansko rdeče vino po 45¢ gal., staro rdeče vino po 50¢ galona, lansko belo vino po 50¢ gal. in najboljšo staro belo vino po 55¢ gal. 100 proof močan tropinjevec 4 1/2 gal. \$12.00; 10 gal. pa \$25.00. Vino pošiljam po 28 in 50 gal. Vinarna in distilerija blizo postaje. Potovalni zastopnik je G. M. Zugel.

Pošljite vsa pisma na: STEPHEN JACKSE, Box 161, St. Helena, Cal.

VAŽNO NAZNANILO. Vsi potniki, kateri se nameravali potovati v staro domovino ta tečen ali nameravajo potovati v prahodnje, naj stanajo na svojih mestih, ker so vse parobrodne družbe prekinile za nedoločeno čas s prometom.

Kadar se ropet razmere predrugačijo, bodimo prave časno poročali na tem vsaki.

Vredka Frank Sakser

NAŠI ZASTOPNIKI, kateri so pooblaščen pobirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v naše stroko spadajoče posle: Jenny Lind, Ark. in okolica Michael Cirar.

San Francisco, Cal.: Jakob Jovin.

Denver, Colo.: John Debevoise in A. J. Terbove.

Leadville, Colo.: Jerry Jamnik.

Pueblo, Colo.: Peter Cntr.

M. Reitz, Frank Janesh in John Germ.

Salida, Colo. in okolica: Leola Costello (The Bank Saloon).

Walsenburg, Colo.: Ant. Safich in Frank Blatinik.

Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.

Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič, 635 Aurora Ave.

Oglesby, Ill.: Math. Hribernik. Depue, Ill.: Dan. Badovinae. Chicago, Ill.: Frank Jurjovec. La Salle, Ill.: Mat. Komp.

Joliet, Ill.: Frank Laurich in John Zaletel in Frank Bambich. Mineral, Kans.: John Stata.

Waukegan, Ill.: Frank Petkovič in Math. Ogrin. So. Chicago, Ill.: Frank Cerne. in Rudolf Požek.

Springfield, Ill.: Matija Barborič.

Frontenze, Kans. in okolice: Frank Kerne.

Mulberry, Kans. in okolice: Martin Kos. Calumet, Mich. in okolice: Pavel Shaltz in M. F. Koba.

Detroit, Mich. in okolica: Joseph Glaslič. Manistique, Mich. in okolice: B. Kotzian.

So. Range, Mich. in okolice: M. D. Likovič.

Chisholm, Minn.: K. Zgone in Jakob Petrich in Frank Zagar.

Duluth, Minn.: Joseph Sharanbon.

Ely, Minn. in okolice: Ivan Gouze, M. L. Kapsch in Jos. J. Peshel.

Eveleth, Minn.: Jurij Kotze. Gilbert, Minn. in okolice: Vesel.

Hibing, Minn.: Ivan Pouše. Washwank, Minn.: Geo Maurin.

Virginia, Minn.: Frank Hrovatic.

St. Louis, Mo.: Mike Grabrian. Aldridge, Mont.: Gregor Zobeec.

Great Falls, Mont.: Math. Ulrich, 3409 N. 5th Ave.

Klein, Mont.: Mich. Krivec. Brooklyn, N. Y.: Alojzij Češar.

Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka.

Cleveland, O.: Frank Sakser, J. Marinčič, Chas. Karlinger in Frank Kovačič.

Bridgeport, O. in okolice: Fr. Hočevar.

Barbeton, O. in okolice: Aleš Balant.

Collinwood, O.: Math. Slapnik.

Lorain, Ohio in okolice: Jehu Kumše 1735 E. 33. St.

Youngstown, O.: Ant. Kikelj. Oregon City, Oreg.: M. Justin.

Allegheny, Pa. in okolice: M. Klarich.

Bessemer, Pa.: Louis Hribar. Braddock, Pa.: Ivan Germ.

Bridgeville, Pa.: Rudolf Peteršek.

Burdine, Pa. in okolice: John Keržnik.

Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk. Claridge, Pa.: Anton Jerina.

Canonsburg, Pa.: John Kokleš.

Broughton, Pa. in okolice: A. Demšar.

Export, Pa. in okolice: John Prostor.

Forest City, Pa.: Karl Salav in Frank Leben.

Farrell, Pa.: Anton Valentinašič.

Greensburg, Pa. in okolice: Venceslav Palčič.

Irwin, Pa. in okolice: Frank Demšar.

Johnstown, Pa.: Frank Šabrnja.

Marianna, Pa. in okolice: Fr. Gottlicher.

Meadow Lands, Pa.: Georg Schult.

Woon Run, Pa. in okolice: W. Maček.

Pittsburg, Pa.: Ignacij P. Vasnik. Ignacij Magister in Z. Jakše in U. R. Jakoblich.

Unity Sta., Pa.: Joseph Škerlj. Steelton, Pa.: Anton M. Pačič.

West Newton, Pa. in okolice: Josip Jovan.

Willock, Pa.: Frank Gosa in Joseph Paterel.

Toele, Utah: Anton Palčič. Winterquarters, Utah: Louis Blasich.

Black Diamond, Wash. in Porenta.

Ravensdale, Wash., Jakob Romšak.

Davis, W. Va. in okolica: John Broslich.

Thomas, W. Va. in okolice: Frank Kocijan in Frank Bartol. Grafton, Wis.: John Stampfel.

Izšla je

lečna knjiga:

"VOJSKA NA BALKANU".

Vsled vsestranske želje naročili smo več izdaj te knjige in je sedaj cenj. rojakom na razpolago.

Knjiga "Vojska na Balkanu" sestoji iz 13 posameznih sešitkov, obsegajočih skupaj na večjem formatu 192 strani. Delo je opremljeno s 255 slikami, tikajoče se opisa balkanskih držav in najvažnejših spopadov med sovražniki. Sešitkom je prideljen tudi večji slovenski zemljevid balkanskih držav.

Posamezne zvezke je dobiti po 15c, vseh 13 sešitkov skupaj pa stane s poštnino vred \$1.85. Naroča se pri:

Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York City.

PRIFOROČILO. Rojakom v Steelton, Pa., in okolici naznanjamo, da je

Mr. M. PAPIČ, 123 Frederick St., Steelton, Pa., naš zastopnik, ki je pooblaščen pobirati naročnino za naš list "Glas Naroda" in izdajati pravoveljavna potrdila. — Cenjenim rojakom ga topla priporočamo. Upravništvo "Glas Naroda".

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDAJŠKIH ZRAVAH

Amerika in Amerikanci.

Spisal REV. J. M. TRUNK.

Slovenic Publishing Company je prevzela v zalogo rojakom že znano knjigo Rev. J. M. Trunka: AMERIKA IN AMERIKANCI.

Ni naš namen izreči na tem mestu kako kritiko, pač pa izjavljamo, da je to izvrstno delo, katerega bi si moral nabaviti vsak rojak v Ameriki, bodisi v lasten poduk, bodisi kot darilo svojem in posameznikom, na katerih bo v stari domovini, kjer se gotovo zanimajo stari ali sorodniki za deželo, v kateri biva kak član družine. Knjigo krasi nebroj lepih slik, med katerimi bo marsikdo zapazil ali samega sebe, ali pa drugega znanca iz sedanjih ali preteklih dni. Čudimo se le, da je povprašanje po knjigi primeroma majhno, menda radi tega, ker se ni vprizorilo zanjo kričeče reklame, s katero se spravi v svet marsikatero drugo, veliko manj vredno knjigo. Posebno primerna je knjiga kot božični dar, ki ima trajno vrednost. Cena elegantno v platno vezani knjigi je \$2.50 s poštnino vred. Za isto ceno se odpošlje knjigo na katerikoli naslov v stari domovini.

Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York City

JAKOB WAHČIČ, 1092 E. 64th St., Cleveland, O.

Mr. M. PAPIČ, 123 Frederick St., Steelton, Pa., naš zastopnik, ki je pooblaščen pobirati naročnino za naš list "Glas Naroda" in izdajati pravoveljavna potrdila. — Cenjenim rojakom ga topla priporočamo. Upravništvo "Glas Naroda".

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDAJŠKIH ZRAVAH

Amerika in Amerikanci.

Spisal REV. J. M. TRUNK.

Slovenic Publishing Company je prevzela v zalogo rojakom že znano knjigo Rev. J. M. Trunka: AMERIKA IN AMERIKANCI.

Ni naš namen izreči na tem mestu kako kritiko, pač pa izjavljamo, da je to izvrstno delo, katerega bi si moral nabaviti vsak rojak v Ameriki, bodisi v lasten poduk, bodisi kot darilo svojem in posameznikom, na katerih bo v stari domovini, kjer se gotovo zanimajo stari ali sorodniki za deželo, v kateri biva kak član družine. Knjigo krasi nebroj lepih slik, med katerimi bo marsikdo zapazil ali samega sebe, ali pa drugega znanca iz sedanjih ali preteklih dni. Čudimo se le, da je povprašanje po knjigi primeroma majhno, menda radi tega, ker se ni vprizorilo zanjo kričeče reklame, s katero se spravi v svet marsikatero drugo, veliko manj vredno knjigo. Posebno primerna je knjiga kot božični dar, ki ima trajno vrednost. Cena elegantno v platno vezani knjigi je \$2.50 s poštnino vred. Za isto ceno se odpošlje knjigo na katerikoli naslov v stari domovini.

Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York City

JAKOB WAHČIČ, 1092 E. 64th St., Cleveland, O.

Mr. M. PAPIČ, 123 Frederick St., Steelton, Pa., naš zastopnik, ki je pooblaščen pobirati naročnino za naš list "Glas Naroda" in izdajati pravoveljavna potrdila. — Cenjenim rojakom ga topla priporočamo. Upravništvo "Glas Naroda".

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDAJŠKIH ZRAVAH

Amerika in Amerikanci.

Spisal REV. J. M. TRUNK.

Slovenic Publishing Company je prevzela v zalogo rojakom že znano knjigo Rev. J. M. Trunka: AMERIKA IN AMERIKANCI.

Ni naš namen izreči na tem mestu kako kritiko, pač pa izjavljamo, da je to izvrstno delo, katerega bi si moral nabaviti vsak rojak v Ameriki, bodisi v lasten poduk, bodisi kot darilo svojem in posameznikom, na katerih bo v stari domovini, kjer se gotovo zanimajo stari ali sorodniki za deželo, v kateri biva kak član družine. Knjigo krasi nebroj lepih slik, med katerimi bo marsikdo zapazil ali samega sebe, ali pa drugega znanca iz sedanjih ali preteklih dni. Čudimo se le, da je povprašanje po knjigi primeroma majhno, menda radi tega, ker se ni vprizorilo zanjo kričeče reklame, s katero se spravi v svet marsikatero drugo, veliko manj vredno knjigo. Posebno primerna je knjiga kot božični dar, ki ima trajno vrednost. Cena elegantno v platno vezani knjigi je \$2.50 s poštnino vred. Za isto ceno se odpošlje knjigo na katerikoli naslov v stari domovini.

Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York City

JAKOB WAHČIČ, 1092 E. 64th St., Cleveland, O.

Mr. M. PAPIČ, 123 Frederick St., Steelton, Pa., naš zastopnik, ki je pooblaščen pobirati naročnino za naš list "Glas Naroda" in izdajati pravoveljavna potrdila. — Cenjenim rojakom ga topla priporočamo. Upravništvo "Glas Naroda".

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDAJŠKIH ZRAVAH

Amerika in Amerikanci.

Spisal REV. J. M. TRUNK.